

**Si₂ carta jë₁ ca₂ tǝ₂ tɪn₃ a₂ ca₂ jmo₃
**San Pablo ne₄ dsa₂
CORINTIOS****

*Jmo₅ Pa₄ si₂ jë₁ ca₂ tǝ₂ tɪn₃ a₂ chein₃ ne₄ Guá₅ i₂ chan₂
 juig₂ Corinto*

¹ Jniá₂ Pa₄, co₂ nĕ₅ 'éi'₃ ca₂ jmo₃ 'ɲiog₅ Diú₄, a₂ líng₅ jan₂ dsa₂ i₂ chen₄ quián₅ Jesucristo, jmo₂₃ si₂ la₂ co₂ lĕ₅ quian'₅₄ rɪn'₅₄ jniog₄ Timoteo a₂ dsian'₄ ne₄ guá'₅ quián₅ Diú₄ i₂ chan₂ juig₂ Corinto, quian'₅₄ ca₂ le₃ jín₃ guĕ₄ dsa₂ sián'₂ i₂ tén₅ le₃ quió'₅ Diú₄* i₂ chan₂ le₂ tan₅₄ 'uĕ₃ Acaya.

² Jui₁ jme₂ gu'₅₄ bá₄ Diú₄ 'nia'₂; jui₁ tion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ le₁ ág₄ tei₄ jmo₅ Diú₄ Jmei₂ jniog₄, jmo₅ Te₁ gui'₅₄ Jesucristo nĕ₃.

Ca₂ ɲág₃ uig₅ Pa₄

³ Jui₁ jme₁ juin'₂ jniog₄ Diú₄ Jmei₂ Jesucristo Te₁ gui'₅₄ quián₂, ia₁ 'éi₂ bá₄ i₂ lín₅ Tia₅₄ quián₂ i₂ ɲí₄ ɲéi₂ dsí₅ jniog₄; i₂ 'éi₂ bá₄ Diú₄ i₂ jmo₅ lián'₂ dsí₅ jniog₄ chong₂.

⁴ 'Éi₂ bá₄ i₂ jmo₅ lián'₂ ja₁ con₂ jniog₄ jĕ₄ ca₂ le₃ jĕ₃ 'e₂ o₂ i₁ dsí₅ cha₂, le₂ jaun₂ guĕ'₂ jniog₄ táng₃ lé₂ le₃ jmó₁ lián'₂ dsí₅ jui₁ lia'₂ i₂ chan₂ o₂ i₁ dsí₅ ɲág₅ uig₅. Lé₂ le₃ cuĕ₅₄ jniog₄ lián'₂ dsí₅ jui₁ lia'₂ jmo₅ Diú₄ ja₁ con₂ jniog₄ guio₅₄.

⁵ Ia₁ le₂ nĕ₅ jui₁ lia'₂ ɲag₄ jniog₄ jmi₁ uig₅ juĕ'₂ lin₃ a₂ ca₂ can₃ Cristo, ján₃ bá₄ le₂ nĕ₅ táng₃ tĕ₂ le₃ quian'₅₄ Jesucristo guéi₁ jniog₄ lián'₂ a₂ le₃ chong₂ dse₃.

* 1:1 lit. “dsa₂ jnió₅.”

6 Jaun₂ nĕ₃, chi₂jua'₂ ŋag₄jnia'₅₄ uig₅ chong₂, le₂nĕ₅ le₃cha₂ lián'₂ ja₁con'₂ 'nia'₂ jaun₂ lión'₂ 'nia'₂ nĕ₃; o₃ chi₂jua'₂ guei₂jnia'₅₄ lián'₂ 'e₂, ján₃ bá₄ le₃cha₂ lián'₂ ja₁con'₂ 'nia'₂, jaun₂ lé₂ le₃jmó'₂ tió'₃ 'au'₂ 'e₂ uig₅ cha₂, ju₁lia'₂ jmo₂jnia'₅₄.

7 Caun₂ bá₄ le₁ág₄ ds_{i5}jnia'₅₄ le₃ja₁con'₂ 'nia'₂ a₂jmó'₂ tió'₃ 'au'₂ a₂lión'₂ 'nia'₂ nĕ₃. Ia₁ ne₄ bá₄jniog₄, nĕ₁jua'₂ quen'₅₄ 'nia'₂ ŋag'₅₄ uig₅ a₂ŋag₄jnia'₅₄, ján₃ bá₄ le₂nĕ₅ guéi'₁ 'nia'₂ lián'₂ a₂guéi₁jnia'₅₄ a₂cuĕ₃ Diú₄.

8 Chei₂ jnia'₅₄ 'nia'₂ le₂nĕ₅, rin'₅₄ jniog₄, ia₁ a₂'niog₂ jnia'₅₄ a₂le₃ŋi'₅₄ 'nia'₂ 'a₂ lia'₂ lĕ₅ o₂me'₅₄ ds_{i5} a₂ca₂quián₁ jnia'₅₄ le₂tan₅₄ juig₂ tio'₅₄ 'uĕ₃ Asia. 'Ŋio₅ lin₃ bá₄ uig₅ ca₂ŋag₄jnia'₅₄; 'ŋio₅ lin₃ guei₂ ta₁ a₂tióng₂ jnia'₅₄, ca₂lia'₂ jnia'₅₄ mei'₂ tsá₃ ca₂'uá₂ co₂ŋei'₅₄ a₂tsá₃ ma₃jme₁tián₂.

9 Con'₂ siá'₂ lág₂ jnia'₅₄ a₂tsá₃ ma₃jmi_{g4} cha₂ quián₂ jnia'₅₄, nĕ₂jag₄ bá₄ a₂ma₂'i₄ 'éi'₃ dsióg₃. La₁ tsá₃ a₂nag₅₄, ia₁ ca₂le₃jĕ₃ a₂i₂ŋág₂ jnia'₅₄ jaun₂ ca₂jmo₃ ta₁ a₂ca₂jme₁tin₅ jnia'₅₄ a₂'éin₂ le₃quió'₅ Diú₄, on₃jua'₅₄ le₂quián₂ jnia'₅₄ guio₅₄. Ia₁ i₂'éi₂ bá₄ lín₅ i₂jme₂jen'₅₄ 'lag₄.

10 Ia₁ ma₂lió₂ bá₄ Diú₄ ne₄ 'mú₃ gau₂ jaun₂, ton'₂ caun₂ lió₂ bá₄ ju₁lia'₂ jmi_{g4} nĕ₃. Jaun₂ le₃ja₁con'₂ 'éi₂ bá₄ ma₂'éi₁ jnia'₅₄ caun₂ ds_{i5} a₂lió₂ ne₄ ju₁

11 chi₂jua'₂ jme₁'o'₁ 'nia'₂ chi₂leng'₅₄ Diú₄ o₄quián₂ jnia'₅₄. Chi₂jua'₂ ju₁n₅ dsa₂ i₂mi₅ ne₄ Diú₄ o₄quián₂ jnia'₅₄, ján₃ bá₄ ju₁n₅ dsa₂ i₂cuĕ'₃ ti₁'mag'₄ Diú₄ ne₄ ca₂le₃jĕ₃ a₂dse₃ a₂jme₃'o₅₄.†

'E₂ lĕ₃ tsá₃ ca₂ŋe₄ Pa₄ juig₂ Corinto

† 1:11 A₂lin₅₄ chog₅₄ si₂: "o₄quián'₂ 'nia'₂."

12 Cha₂ caun₂ cosa ja₂ tē₅ dsi₅ jnia'₅₄ ton'₂ guio₅₄ jnia'₅₄ quiong₂ 'í₁ tē₂ dsi₅, lei₅₄ jnia'₅₄ a₂ lé₂ le₃ jang'₅₄ jág₁ dsau₅ a₂ chong₂ jmo₂ a₂ dse₃ a₂ tí₅ ne₄ gua'₅₄ 'uē₃ la₂, jui₁ lia'₂ jme₂ tí₃ Diú₄, la₁ 'ñio₅ lin₃ gué₄ le₃ ja₂ con'₂ 'nia'₂. Ia₁ a₂ 'ua₁ dsi₅ bá₄ Diú₄, ma₂ ca₂ jme₃ o₅₄ a₂ chong₂ jnia'₅₄ le₂ nē₅; on₃ jua'₅₄ ia₁ a₂ tag₂ jnia'₅₄ guio₅₄.

13 Ca₂ le₃ jē₃ a₂ jua'₂ jnia'₅₄ a₂ tio'₅₄ ne₄ si₂ carta quián₂, tsá₃ 'e₂ a₂ siá'₂ jua'₂ jnia'₅₄ jua'₅₄ a₂ tsá₃ tin'₂ 'nia'₂ 'í'₄, o₃ a₂ tsá₃ ñí'₂ 'nia'₂.

14 Jaun₂ 'ín₂ dsi₅ jnia'₅₄, jui₁ lia'₂ ma₂ ca₂ rē₃ ñí'₂ 'nia'₂ quián₂ jnia'₅₄ ja₁ lin₅₄, ján₃ bá₄ le₂ nē₅ le₃ ñí'₂ 'nia'₂ lia'₂ rē₂ 'ña₅, ia₁ jaun₂ lé₂ le₃ dsiá'₁ 'nia'₂ jág₁ tá'₅ o₄ quián₂ jnia'₅₄, ton'₂ lé₂ le₃ dsiá'₁ jnia'₅₄ jág₁ tá'₅ o₄ quián'₂ 'nia'₂ ján₃, jē₁ ma₂ ca₂ tē₂ jmí'₄ quió'₅ Jesús Te₁ gui'₅₄ quián₂.

15 'Uí'₅₄ ia₁ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ ca₂ le₃ jē₃ a₂ nē₅, jaun₂ jme₁ líng₂ nei₅₄ i₁ jing₁₂ de'₂ jñiá'₅ 'nia'₂ a₂ i₁ jmo₃ lián'₂ 'au'₂ 'nia'₂ 'ñio₅ lin₃, ia₁ dsió'₄ i₁ jing₁₂ 'nia'₂ ta₁ tin₃ ráun₂.

16 Jme₁ dsi₂ jio₅ dsi₃ jme₁ i₁ ñí'₁₂ ja₁ tion'₅₄ 'nia'₂ lia'₂ ma₂ eng₅₄ jui₅ guio₃ jui₅ Macedonia; jē₁ ma₂ tē₂ rē₁ nē'₄ táng₃, jaun₂ i₁ jing₁₂ táng₃ 'nia'₂. Ia₁ líng₂, 'nia'₂ bá₄ jme₁ 'o'₁ a₂ lé₂ dsió'₄ jniá'₂ tē₂ Judea.

17 ¿O₃ bá₄ lín'₂ 'nia'₂ a₂ 'ei₅ caun₂ tin₃ dsi₃ a₂ juá'₅ le₂ nē₅? ¿O₃ bá₄ lín'₂ 'nia'₂ a₂ lē₅ jág₁ quió'₃ lia'₂ lē₅ jág₁ quió'₅ dsa₂ i₂ tsá'₃ 'én₂ i₂ lē₁ qui₂ co₅ jág₁ quió'₅, nē₃ rē'₂ juá'₂ "ján₅," nē₃ gué'₂ "jan₂ 'ón₄" táng₃?

18 Tí₅ bá₄ jág₁ quián₂ jnia'₅₄, jui₁ lia'₂ tí₅ jág₁ quió'₅ Diú₄; líg'₂ jmí'₄ jua'₅₄ a₂ lē₁ cuē₂ jnia'₅₄ jág₁ quián₂, jua'₅₄ a₂ jua'₂ jnia'₅₄ "ján₅," con'₂ siá'₂ "jan₂ 'ón₄" táng₃.

19 Ia₁ Cristo Jesús i₂lín₅ Ja₁ŋi'₅₄ Diú₄ i₂qui₂'ín₅ jnia'₅₄ i₂nio₄, chei₂ 'nia'₂ quian'₅₄ Silvano,‡ Timoteo ně₃, 'éi₂ ně₃ tsá₃ líg'₂ jmig₄ jua'₅₄ a₂lë₁qui₂ca₂co₃ jág₁ quió'₅ jua'₅₄ ně₃ rë'₂ juá'₂ “ján₅,” ně₃ cón'₅ “jan₂'ón₄” táng₃, Të₂le₃ quian'₅₄ Cristo, a₂dsau₅ dsón'₂ bá₄ jág₁.

20 Ia₁ të₂le₃ quian'₅₄ 'éi₂ bá₄ rë₂ti₃ ca₂le₃jě₃ jág₁ a₂cuë₂₃ quió'₅ Diú₄. Jaun₂ të₂le₃ quian'₅₄ 'éi₂, jua'₂ jniog₄ a₂méi₃, ia₁ a₂dsau₅ dsón'₂. Jaun₂ le₂ně₅ lé₂le₃jme₁juin'₂ jniog₄ Diú₄.

21 Jaun₂ 'ŋiog₅ bá₄ Diú₄ jmo₂₃ të₂le₃ ja₁con₂ jnia'₅₄, quian'₅₄ guë'₂ le₃ja₁con'₂ 'nia'₂ ně₃, a₂tióng₂ jniog₄ tiá₂ le₃quió'₅ Cristo. 'Ŋiog₅ bá₄ Diú₄ ma₂ca₂'ag₃ jniog₄ ně₃.

22 Ma₂ca₂jmóg'₂ jniog₄ léi₄ co₂'nió'₄ quian'₅₄ sello quió'₅, ton'₂ ma₂cuin₃ Jme₂dsí₂ Jŋió₅ quiáin₅ të₂dsi₅ jniog₄, ně₂jag₄ bá₄ cu₄ a₂ma₂ron₅ dsi₂jŋiá₄, a₂ma₂lág₅ jniog₄ léi₄ a₂dsi₁no₃ jniog₄ dsi₁guéi₁ a₂cuë₃.

23 Chi₂jua'₂ tsá₃ ma₂ca₂lë₃ dsióg₄ juig₂ Corinto lia'₂ con'₂ lë₅ ma₂i₃jniog₅ dsi₃, jág₅ bá₄ Diú₄ ia₁ tsá₃ 'nio₃ jniá₂ a₂cán'₂ 'nia'₂ o₂me'₅₄ dsi₅ a₂tsá₃ ca₂dsióg₃; ia₁ ně₁jua'₂ tsá₃ le₂jaun₂, caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ o₁jŋia'₅₄ 'mú₃ ca₂quín₂ quió₃.

24 On₃jua'₅₄ a₂'niog₂ jnia'₅₄ a₂jme₁gon₂ ne₄ 'a₂ lia'₂ 'én'₂ 'nia'₂, ia₁ ma₂tión'₂ bá₄ 'nia'₂ tiá₂ a₂'éng'₂. Jŋia'₅₄ lia'₂ 'niog₂ jnia'₅₄ jmó₁ ta₁ co₂dsia₅ quian'₅₄ 'nia'₂ ia₁jaun₂ le₃cha₂ guë₄ o₂'ŋió₃ dsi₅ ja₁con'₂ 'nia'₂, ia₁ o₄quió'₄ a₂'én'₂ bá₄ 'nia'₂, tión'₂ 'nia'₂ tiá₂.

2

1 Jaun₂ ma₂ca₂dsia₃ jniá₂ dsi₃ a₂tsá₃ ma₃i₁jŋing₁₂

‡ 1:19 Lia'₂ chen₂ Silvano co₂rë₂ quian'₅₄ Silas.

táng₃ 'nia'₂ të₃ 'lia'₂ dsi₃.

² Ia₁ në₁jua'₂ i₁jmo₃ 'lia'₂ 'au'₂ 'nia'₂ bá₄ jniá₂, ç'ein₂ bá₄ i₂jmo₃ jéin₄ jniá₂ 'io'₂? Jñia'₅₄ lia'₂ 'nia'₂ bá₄ i₂ma₂në₂jmo₃ jniá₂ 'lia'₂ 'au'₂.

³ Jaun₂ lë₃, ca₂jmo₃ si₂ ca₂juá'₃, ia₁ tsá₃ 'nio₃ jmó'₂ 'nia'₂ 'lia'₂ dsi₃ jë₁ma₂dsióg₃, ia₁ 'nia'₂ dsón'₂ bá₄ ca₂tíng'₂ jmó'₂ a₂jéin₄ 'io'₂ jë₁ma₂dsióg₃. Ia₁ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ ja₁con'₂ 'nia'₂ a₂dsióg₄ 'ei₅ dse₃ dsi₃, le₂jaun₂ a₂'ei₅ rë₂ 'au'₂ 'nia'₂ ján₃.

⁴ Ia₁ a₂jme₁quian₄ o₂i₁ dsi₅, të₃ ca₂tán'₂ dsi₃, jme₁ca₂jmo₃ jniá₂ si₂ jaun₂, ca₂le₃jë₃ jme₁o₅ jniá₂. La₁ on₃jua'₅₄ jaun₂ ca₂juá'₃ ia₁jaun₂ tiá'₃ 'lia'₂ 'au'₂ 'nia'₂ ján₃; të₂le₃ ia₁jaun₂ le₃ñi'₅₄ 'nia'₂ 'a₂lia'₂ lë₅ dsi₃ a₂'nióg₃ 'nia'₂ 'ñio₅ lín₃.

Ca₂'én₂ dsáu₁ jan₂ dsa₂ i₂ca₂'nú₂ dso₄

⁵ Në₁jua'₂ chan₂ i₂ma₂jmo₃ a₂cha₂ o₂i₁ dsi₅, on₃jua'₅₄ jmá'₃ ja₁con₂ jniá₂ ma₂jmo₃ quian₅₄ o₂i₁ dsi₅; le₂jio₅ ja₁con'₂ 'nia'₂ bá₄ ca₂jmo₃ ca₂la₂ a₂ma₂ca₂quian'₂ 'nia'₂ o₂i₁ dsi₅ ca₂le₃jíng'₃. A₂juá'₅ jniá₂ “a₂ca₂jmo₃ ca₂la₂,” ia₁jaun₂ tsá₃ lín₄ uig₅ tin'₅₄ 'nia'₂ jág₁ në₅.

⁶ Co₂'nió'₄ uig₅ a₂ca₂cuë'₅₄ 'nia'₂ dsa₂ 'éi₂ jë₄ le₁ñi'₂ 'nia'₂ ca₂le₃jíng'₃, tió'₅ bá₄ co₂në₅.

⁷ Ca₂tín'₂ bá₄ 'nia'₂ në₃ jmó'₂ 'ua₁ 'au'₂ 'éng'₄ dsáu₁, jmó'₂ táng₃ 'nia'₂ lián'₂ dsi₅, ia₁ con'₂ tsá₃ ñó₅ në₁jua'₂ ca₂tán'₂ co₂ñei'₅₄ dsi₅.

⁸ Jaun₂ chi₂len'₄ jniá₂ 'nia'₂ a₂jme₁jniag'₂ táng₃, a₂dsón'₂ 'niói'₃ 'nia'₂.

⁹ Uig₅₄ jaun₂ bá₄ ma₂juá'₃ bá₄ jniá₂ le₂ñiá₅ quian'₅₄ si₂ a₂ma₂tsíng₂ ne'₅₄ 'nia'₂, a₂ñia'₅₄ con'₂

ca₂caún₃ 'í₁ bá₄ quián'₂ 'nia'₂ o₁ne₄ nē₁jua'₂ jmó'₂
dsón'₂ 'nia'₂ con'₂ lě₅ ca₂le₃jě₃ jág₁ a₂juá'₅ jniá₂.

10 Jaun₂ ně₃, jui₁'e₂ guě₃ 'a₂ lia'₂ lě₅ dsáu₁ rín'₂ 'nia'₂
a₂'éng'₄, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ le₃jmo₅₄ jniá₂ dsi₃, 'én₄ bá₄
jniá₂ dsáu₁ dsa₂'éi₂. Ia₁ jui₁lia'₂ dso₄ a₂ma₂'én₃ jniá₂,
chi₂jua'₂ 'e₂ caun₂ dso₄ ma₂'éng₃, o₄quián'₂ 'nia'₂ bá₄
ma₂jmo₃, tē₃ne₄ Cristo.

11 Jmo₅ jniá₂ le₂ně₅ ia₁jaun₂ tsá₃ jo₃ i₂sě₃dsen₃, ia₁
a₂ne₄ rē₂ bá₄ jniog₄ 'a₂ lia'₂ lě₅ mai₅₄ 'io₅ 'éi₂.

Tsá₃ rē₂ jme₁'ei₅ dsí₅ Pa₄ juig₂ Troas

12 Jaun₂ jme₁ca₂dsióg₃ jniá₂ juig₂ Troas a₂'ě₄
jág₁ dse₃ quió'₅ Cristo, 'ŋio₅ bá₄ jme₁rē₂na₄ jui₅
a₂jme₁jmo₅₄ ta₁ quió'₅ Te₁gui'₅₄ ja₁jaun₂.

13 La₁ tsá₃ tei₄ jme₁'ei₅ dsi₃, ia₁ tsá₃ ca₂dsáng'₂
Tito rín'₅₄ jniog₄. Ca₂'ág'₃ bá₄ jniá₂ jág₁ rín'₅₄ jniog₄
ja₁jaun₂, jaun₂ guě₄ guio₃ le₃'uě₃ Macedonia la₂.

A₂léi₂ jniog₄ quian'₅₄ Cristo

14 La₁ ti₁'mag'₄ Diú₄ ia₁ co₂tan₅₄ bá₄ jiog₂₃ jui₅ a₂léi₂
jniog₄ le₃quió'₅ Cristo Jesús, ia₁ tē₂le₃ quian'₅₄ jniog₄
bá₄ jme₂jniai₂₃ jág₁ dse₃ la₂ quió'₅, ia₁jaun₂ dsa₂ ně₃
le₃cu₁in₂₃ 'éi₂, co₂'nió'₄ a₂ja₂dsí₂ ma₂juig₂ ca₂le₂con₂.

15 Ia₁ jniog₄ bá₄ lág₅ co₂'nió'₄ chen₂ a₂cau₂
ja₂dsí₂ ma₂juig₂ ma₂ro₂ a₂jén'₅ Cristo ne₄ Diú₄,
a₂qui₂dsi₂'ag₅ jě₄ quió'₅ dsa₂ i₂i₂nio₄ jui₅ a₂lióin₂,
qui₂ja₂dsí₂ ján₃ jě₄ quió'₅ i₂dsi₂'én₂ ně₃.

16 Tē₂le₃ ja₁con₂ dsa₂ i₂dsi₂'én₂ ně₃, chen₂ la₂ lě₅
a₂ja₂dsí₂ 'lig'₅₄ a₂ma₂le₃dsiáin₃; la₁ tē₂le₃ quió'₅ dsa₂
i₂tín'₄ guě'₂ ně₃, lě₅ caun₂ cosa a₂ja₂ ma₂juig₂ ma₂ro₂
a₂tín'₂ jme₂dsi₂ quió'₅. ¿'Ein₂ bá₄ 'éi₂ i₂qui'₅₄ jmig₄
quian'₅₄ ta₁ ně₅?

17 Jnia'₅₄ bá₄ 'éi₂ i₂qui'₅₄ jmi_{g4}, ia₁ tsá₃ ta₁ jaun₂ i₂nio₄ jnia'₅₄ jua'₅₄ a₂jmo₁ 'ma'₅₄ já_{g1} dse₃ quió'₅ Diú₄ ju₁lia'₂ jmo₅ i₂lin₅₄. Tē₂le₃ já_{g5} bá₄ Diú₄, chei₂ jnia'₅₄ dsa₂ lia'₂ tí₅ já_{g1}, lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ quián₅ Diú₄ i₂juá'₂ o₄quió'₄ Cristo.

3

Já_{g1} 'mí₂ a₂li'₅₄ quian'₅₄ Diú₄

1 ¿O₃ bá₄ lín'₂ 'nia'₂ a₂jnia'₅₄ 'ín₅ dse₃ guio₅₄ bá₄ jnia'₅₄ jme₁jua'₂ le₂nē₅? ¿O₃ bá₄ 'niog'₂ 'nia'₂ a₂'é₄ si₂ a₂jáng'₅ já_{g1} dsau₅ o₃ a₂mí₁ 'e₂ jnia'₅₄ ne'₅₄ 'nia'₂ a₂cué'₁ caun₂ si₂ ju₁lia'₂ jmo₅ dsa₂ i₂lin₅₄?

2 Jnia'₅₄ lia'₂ guion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ ma₂cué'₂ já_{g1} dsau₅ a₂ma₂léi₄ co₂'nió'₄ caun₂ si₂ tē₂dsi₅ jnia'₅₄ a₂lé₂ le₃con₂ dsa₂ sián'₂ 'í₁ co₂'nió'₄ a₂lé₂ le₃'i₃ dsa₂ nē₃.

3 Guion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ líng'₅ co₂'nió'₄ caun₂ si₂ a₂ca₂jmo₃ Cristo 'niog₅, a₂ca₂dsia₃ gu₂ jnia'₅₄. Caun₂ si₂, on₃jua'₅₄ a₂léi₄ a₂qui₂rē₂tsáng₂ quian'₅₄ jmi₁jnē₂; lē₅ léi₄ tē₂le₃ quian'₅₄ Jme₂dsi₂ quián₅ Diú₄ i₂chan₂ dsón'₂. Lē₅ caun₂ si₂ carta, on₃jua'₅₄ a₂léi₄ rē₂ton₅ dso'₂ ni₁cang₁; lē₅ léi₄ jui₅ tē₂dsi₅ dsa₂ mi₂güig₃ bá₄.

4 Caun₂ bá₄ le₁'ág₄ dsi₅ jnia'₅₄ a₂'éin₂ jnia'₅₄ le₂nē₅ le₃ja₁con₂ Diú₄ tē₂le₃ quian'₅₄ Cristo.

5 On₃jua'₅₄ a₂tag₂ jnia'₅₄ guio₅₄ a₂jmo₂ 'e₂ jmo₂. Ca₂le₃jé₃ 'e₂ niog₅ jmo₂ jnia'₅₄, Diú₄ bá₄ jmo₅ a₂qui'₅₄ jnia'₅₄ jmi_{g4} quian'₅₄ ta₁ nē₅.

6 'Éi₂ bá₄ ma₂jmo₃ a₂qui'₅₄ jnia'₅₄ jmi_{g4} a₂i₂quian₄ jnia'₅₄* já_{g1} 'mí₂ a₂ma₂li'₅₄ quian'₅₄ Diú₄: on₃jua'₅₄ tē₂le₃ quian'₅₄ 'éi'₃ a₂ton₅ ne₄ si₂; tē₂le₃ quian'₅₄ Jme₂dsi₂ quián₅ Diú₄ bá₄. Ta₁ a₂qui'₅ 'éi'₃ a₂rē₂ton₅

* 3:6 griego: diákonous (ministros).

ne₄ si₂, a₂jio₅ ne₄ 'mú₃ bá₄ jaun₂. La₁ Jme₂dsí₂
quián₅ Diú₄ guë'₂ ně₃ to'₂ jme₂dsí₂ a₂chan₂ dsa₂.

7 'Éi'₃ jaun₂ ca₂tióng₃ Diú₄ dso'₂ ni₁cang₁ jë₄ si₂
a₂tág₅ co₂'né'₅. Tsá₃ ma₃ca₂tió'₃ dsa₂ israelitas jág₃
uë'₂ ne₄ Moisés, ia₁ a₂ñí₄ lë₃ co₂tág₅ co₂'né'₅ ca₂jnia₃,
jui₁'e₂ guë'₃ la₂ jë₁ca₂ag₂ si₂ jaun₂. La₁ chi₂jua'₂ le₂në₅
'ñio₅ jlá'₁ ca₂lë₃ jme₁ca₂lë₃ 'éi'₃ a₂tsá₃ jme₁'io₅ bí₂
jua'₅₄ a₂tsá₃ dsián₂ dsa₂ jaun₂,

8 j'ë'₂ guë'₄ dse₃ jlá'₁, jág₁ dse₃ a₂quian₅ Jme₂dsí₂
Jñio₅ a₂jmo₅ a₂chan₂ táng₃ dsa₂!

9 Co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄, chi₂jua'₂ lág₂ jniog₄ a₂ñí₄
lë₃ jlá'₁ ca₂lë₃ 'a₂ lia'₂ ca₂cuë₃ Diú₄ 'Éi'₃ tē₂le₃
quian'₅₄ Moisés, 'éi'₃ a₂jme₁bóg'₂ dso₄ jaun₂, j'ë'₂ guë'₄
jlá'₁ ta₁b quián₂ jnia'₅₄ a₂i₁quian₄ jnia'₅₄ jág₁ dse₃
a₂jme₂jnia₅ Diú₄ a₂tsá₃ ma₂dsá_u₁ jniog₄ cha₂!

10 Ia₁ jui₁lia'₂ 'éi'₃ a₂jme₁jlá'₁ ma₂líg'₂, tsá₃ ma₂'e₂
quen₅ ně₁ma₂ca₂quin₃ quian'₅₄ jág₁ jlá'₁ guë'₄ a₂cha₂
rë₂në₃.

11 Chi₂jua'₂ lág₂ jniog₄ a₂ñí₄ lë₃ jme₁jlá'₁ ta₁b quió'₅
a₂tsá₃ uë'₂ tió'₅ jaun₂, j'ë'₂ guë'₄ 'ñio₅ jlá'₁ ta₁† quió'₅
jág₁ 'mí₂ a₂tsá₃ ma₂dsi₃ñí₂ o₁líg'₂!

12 'Uig₅₄ ia₁ caun₂ le₁'ág₄ dsi₅ jnia'₅₄ le₂në₅, jua'₂
jnia'₅₄ co₂ñei'₅₄ rë₂jiá₃ jág₁.

13 Tsá₃ jmo₂ jnia'₅₄ jui₁lia'₂ ca₂jmo₃ Moisés; ca₂jlë₂
'éi₂ ne₅₄ quian'₅₄ 'mí₂ ia₁ jaun₂ tsá₃ jág₃ dsa₂ israeli-
tas 'a₂ lia'₂ 'éi₃ a₂co₂tág₅ jaun₂.

14 La₁ tsá₃ ca₂rë₃ñí'₂ dsí₅ dsa₂ 'éi₂ ně₃, ia₁ cang₄
dsi₅₄. Ca₂lia'₂ jñió₄ jmíg₄ ně₃ 'i₅ dsa₂ Si₂ 'Éi'₃ a₂ron₅
ma₂líg'₂, lia'₂ ma₂lín₅ jaun₂ bá₄ 'éi₂, co₂'nió'₄ rë₂jlë₅

† 3:11 griego: diakonía (ministerio).

ne⁵⁴, a₂tsá₃ ŋí^{'2}. Ia₁ jmá^{'3} tē₂le₃ quian^{'54} Cristo bá₄ lé₂ le₃ŋia^{'3} a₂jlē₅ a₂ŋí^{'2} d₅sí₅ dsa₂ jaun₂.

¹⁵ Ca₂lia^{'2} ŋjió⁴ jmig₄ ně₃, jē₁ma₂tóin^{'2} i₂₃ si₂ quió^{'5} Moisés, jlin₅ ne₄ dsa₂, tsá₃ rē₂ŋí^{'2}.

¹⁶ Ia₁ ju₁lia^{'2} jan₂ dsa₂ i₂jén^{'5} le₃quió^{'5} Te₁gui^{'54}, ŋjia^{'5} a₂jmo₅ a₂jlin₅ ne₄ dsa₂ jaun₂.

¹⁷ Te₁gui^{'54} ně₃, ia₁ i₂lín₅ Jme₂dsí₂ bá₄ 'éi₂; ja₁'en⁵⁴ Jme₂dsí₂ quián₅ Te₁gui^{'54}, ju₁lia^{'2} tē₂dsí₅ dsa₂ i₂'én₂, ja₁jaun₂ rē₂na₄ bá₄ ju₁.

¹⁸ Ia₁ ca₂le₃jág₃ jniog₄ tsá₃ ma₃le₁jlē₅ ne₄ jniog₄; lág₅ jniog₄ ju₁lia^{'2} lē₅ ni₁'i₂ a₂jniá₂ a₂co₂tág₅ co₂'né^{'5} a₂jlán^{'1} Te₁gui^{'54}. Le₂nē₅ bá₄ jniog₄ guio⁵⁴, caun₂ i₂ne₁ca₂lag₃ jniog₄ ju₁lia^{'2} lín₅ Cristo 'ŋiog₅, ia₁ lia^{'2} caun₂ jmig₄ caun₂ jmig₄ bá₄ caun₂ i₂ne₁ca₂lag₃ jniog₄ jlán^{'1} ju₁lia^{'2} lín₅ 'éi₂. Ca₂le₃jě₃ a₂nē₅ jmo₅ Te₁gui^{'54}, i₂lín₅ Jme₂dsí₂.

4

¹ 'Uig⁵⁴ jaun₂, o₁líg^{'2} jmig₄ tsá₃ tián^{'3} d₅si₅ ŋnia^{'54} dsa₂ i₂quian₅ jág₁ dse₃ quió^{'5} Diú₄, ia₁ 'ŋiog₅ bá₄ Diú₄ ca₂dsia₃ ŋéi₂ d₅sí₅ ca₂dsia₃ gu₂ ŋnia^{'54} ta₁ la₂.

² Ma₂ca₂tí₄ ŋnia^{'54} ca₂le₃jě₃ a₂'lig^{'54} o₂guí^{'3} a₂jmo₅-dsáu₅ dsa₂ jē₄ rē₂'ma₄; tsá₃ a₂nē₅ i₂nio₄ ŋnia^{'54} quian^{'54} mai⁵⁴ a₂qui₂jme₂gán₂ ŋnia^{'54} dsa₂. On₃ guē^{'2} jua^{'54} jmo₂ ŋnia^{'54} caun₂-tín₃ jág₁ jua^{'54} a₂co₂güin^{'4} ŋnia^{'54} jág₁ dse₃ quió^{'5} Diú₄. Jág₁ tí₅ dsón^{'2} rē₂jíá₃ jág₁ bá₄ jme₂tín₁ ŋnia^{'54} dsa₂, ne₄ Diú₄, ia₁jaun₂ le₃lí^{'4} tē₂dsí₅ dsa₂ a₂dsau₅ bá₄ jág₁ a₂i₂quian₄ ŋnia^{'54}.

³ Nē₁jua^{'2} rē₂jlē₅ jág₁ dse₃ a₂i₂quian₄ ŋnia^{'54}, rē₂jlē₅ ja₁con₂ dsa₂ i₂dsi₃'én₂ jme₂dsí₂ quió^{'5} bá₄.

4 Ia₁ dsa₂ i₂le₂'éi₂ i₂tsá₃ 'én₂, co₂'nió'₄ a₂rë₂jlin₅ dsí₅, në₂jag₄ bá₄ a₂tein₅₄, a₂jmo₅ diú₄ quián₅ dsa₂ mi₂güí₃, la₂, ia₁jaun₂ tsá₃ tág₃ si₂ a₂le₃ñí'₂ dsí₅ 'a₂ lia'₂ jlá'₁ jág₁ dse₃ quió'₅ Cristo i₂jlán'₁ lia'₂ lín₅ Diú₄ 'ñiog₅.

5 Ia₁ on₃jua'₅₄ guio₅₄ jnia'₅₄ 'ín₅ jë₁ma₂të₂ rë₁'ë₄ jág₁ dse₃; Cristo Jesús bá₄ 'ín₅ jnia'₅₄ a₂lín₅ Te₁gui'₅₄, a₂lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ i₂jme₂ti₃ ta₁ ne'₅₄ 'nia'₂ ján₃ o₄quió'₄ Jesús.

6 Ia₁ 'ñiog₅ bá₄ Diú₄ ca₂juá'₂ jme₁ca₂jmo₃ mi₂güí₃: "Jui₁jnia₄ tág₅ jë₄ qui₁né'₃". * Jaun₂ i₂'éi₂ bá₄ ma₂jmo₃ në₃ a₂tág'₄ si₂ të₂dsi₅ jnia'₅₄ ia₁jaun₂ jág₃ i₂sián'₂ si₂ jaun₂, ia₁jaun₂ le₃ñi₅ dsa₂ 'a₂ lia'₂ jlán'₁ Diú₄ të₂le₃ ne₄ Jesucristo.

A₂ lia'₂ 'nió'₅ le₃chan₂ dsa₂ ia₁ a₂'éin₂

7 Ca₂le₃jë₃ a₂jlá'₁ a₂quen₅ 'ñio₅ lin₃ në₅ në₃, a₂quian₄ jnia'₅₄ a₂lág₅ lia'₂ lë₅ ca₂míg₂ ni₁tí'₂ tsá₃ quen₅, jë₁rë₂'ma₄ cosa a₂quen₅ 'ñio₅, ia₁jaun₂ le₃jniá₂ a₂já₅ ja₁con₂ Diú₄ bá₄ jui₅bí₂ juë'₂ lin₃ në₅, on₃jua'₅₄ a₂'niog'₂ jnia'₅₄ dsí₅ guio₅₄.

8 Le₂në₅ në₃, jui₁'a₂ guë₃ la₂ të₁ja₂lé₂ o₂me'₅₄ dsí₅ jë₁chong₂ jnia'₅₄, la₁ tsá₃ lë₅ jua'₅₄ a₂tsá₃ dsian₅. Jui₁'e₂ guë₃ já₅ caun₂ jui₅bí₂ a₂'i₅ dsí₅ jnia'₅₄ chong₂, la₁ tsá₃ jua'₅₄ a₂ñí₄ quian₄ jnia'₅₄ o₂i₁ dsí₅.

9 Jui₁'e₂ guë₃ qui₂co₂'ein₅ dsa₂, la₁ tsá₃ guio₅₄ jnia'₅₄ tíong₂. Jui₁'e₂ guë₃ ca₂guiog'₃ dsa₂ 'uë₃, la₁ tsá₃ ca₂dsau₃ guë₄ jnia'₅₄.

10 Të₁i₂nio₄ jnia'₅₄ le₁quian₁ i₁gú'₃ 'mú₃ quió'₅ Jesús jui₅ ni₁ñi₁ jnia'₅₄, ia₁jaun₂ le₃jniá₂ jui₅ ni₁ñi₁ jnia'₅₄ ján₃ a₂chan₂ Jesús.

* 4:6 Génesis 1:3.

11 Ia₁ tē₁lia'₂ chong₂ jnia'₅₄ la₂, le₂o₃ jmig₄ bá₄ go'₂ a₂jme₃dsiog₅ dsa₂ o₄quió'₄ Jesús, ton'₂ ia₁jaun₂ le₃jniá₂ jui₅ ni₁ñi₁ jnia'₅₄ a₂siá'₃ la₂, a₂chan₂ bá₄ Jesús.

12 Jaun₂ ně₃, 'uig₅₄ ia₁ a₂tio'₅₄ jnia'₅₄ jui₅ 'mú₃, 'nia'₂ ně₃ tiong'₅₄ jui₅ a₂le₃chan₂ jme₂dsí₂ quiáng'₂.

13 Le₂la₂ juá'₂ ne₄ Si₂: “Ca₂rē₃'éng₂, jaun₂ bá₄ lē₃ ca₂juá'₃.”† Le₂ně₅ bá₄ jnia'₅₄ ján₃, ia₁ a₂'i₄ jme₂dsí₂ i₂cuē₅ bí₂ a₂'éin₂, jaun₂ bá₄ lē₃ 'éin₂ jnia'₅₄, jaun₂ bá₄ lē₃ jua'₂ jnia'₅₄ ján₃.

14 Ia₁ ma₂ne₄ bá₄ jnia'₅₄, Diú₄ i₂ca₂jme₃jen'₅₄ Te₁gui'₅₄ Jesús a₂jme₁rē₂join₅₄, le₂jaun₂ bá₄ jme₃jein'₅₄ jnia'₅₄ ján₃, jui₁lia'₂ ca₂jme₃jein'₅₄ 'éi₂, tē₂ co₂dsia₅ quian'₅₄ 'nia'₂ ja₁coin₂.

15 A₂dse₃ o₄quián'₂ 'nia'₂ bá₄ ca₂le₃jě₃ a₂ma₂ca₂lě₃ ně₅, ia₁ ně₁jua'₂ le₂jaun₂ juin₅ guě₄ dsa₂ i₂tin₅ a₂'ua₁ dsí₅ Diú₄, le₂jaun₂ bá₄ ján₃ juin₅ guě₄ dsa₂ lé₂ i₂cuē₃ ti₁'mag'₄ qui₂le₃juin'₂ Diú₄.

16 Jaun₂, o₁líg'₂ jmig₄ tsá₃ qui₂'uán₂ dsi₅ jnia'₅₄. Tsá₃ a₂léi'₂ jaun₂ caun₂ ma₂ne₁ca₂dsa₃ bí₂ ni₁ñi₁ jnia'₅₄. La₁ jme₂dsí₂ quián₂ ně₃ caun₂ rē₂'mag'₄ bá₄ lia'₂ caun₂ jmig₄.‡

17 Ia₁ jm₁uig₅ a₂ca₂juig₄ a₂dsi₂ñág₂ jnia'₅₄ rē₂ně₃, a₂ñi'₅₄ ta₁ dsi₃ñí₂, jmo₃ a₂tē₃dsi₅₄ a₂léi₂ ñag₅₄ guě₄ jnia'₅₄ ja₁jlá'₁ guě₄ 'ñio₅ lin₃ a₂jio₅ co₂tan₅₄.

18 Ia₁ tsá₃ jua'₅₄ tion'₂ jnia'₅₄ jui₅ caun₂ cosa a₂jniá₂; a₂jaun₂ bá₄ tion'₂ jnia'₅₄ jui₅ jui₁lia'₂ a₂tsá₃ jniá₂. Ia₁ ca₂le₃jě₃ a₂jniá₂, tsá₃ uě₂ jio₅. A₂dsau₅ bá₄ a₂tsá₃ jniá₂, a₂jaun₂ bá₄ a₂jio₅ co₂tan₅₄.

† 4:13 Salmo 116:10. ‡ 4:16 lit. “Tsá₃ a₂léi'₂ jaun₂ caun₂ ma₂ne₁ca₂dsa₃ quió'₅ dsa₂ le₂co'₅₄; la₁ dsa₂ le₂né'₃ ně₃ caun₂ rē₂'mag'₄ bá₄ lia'₂ caun₂ jmig₄.”

5

¹ Ia₁ ma₂ne₄ bá₄ jniog₄, jë₁ma₂ca₂dsau₃ ca₂'en₃ ni₁ŋi₁ jniog₄ la₂, a₂lë₅ co₂'nió'₄ caun₂ 'né₅ quián₂ të₁lia'₂ chong₂ mi₂güí₃ la₂, la₁ Diú₄ në₃ cuë₃ caun₂ ja₁'io₁ guei'₅₄ i₂juí₃ ja₁lë₄ co₂'nió'₄ caun₂ 'né₅ a₂tsá₃ ma₃ton₅ jmí₄ dsi₃'én₂, on₃jua'₅₄ a₂ca₂jmo₃ dsa₂ mi₂güí₃.

² Dsón'₂ bá₄ të₁lia'₂ chong₂ jniog₄ jui₅ ni₁ŋí₅ la₂, ca₂le₃jë₃ chon₂ jniog₄ dsi₅, a₂'ín₅ dsi₅ dsi₁'io₁ 'né₅ quián₂ guei'₅₄ i₂juí₃,

³ ia₁jaun₂ jlë₂ quián₂ në₂jag₄ bá₄ caun₂ 'mi'₂ a₂quei'₂ Te₁gui'₅₄ ia₁jaun₂ tsá₃ dsi₁no₃ rë₂ŋág₅.

⁴ Të₁lia'₂ chong₂ jniog₄ quian'₅₄ ni₁ŋi₁ la₂, ca₂le₃jë₃ chon₂ jniog₂ dsi₅ a₂le₁quian₁ o₂l₁ dsi₅. On₃jua'₅₄ a₂'niog₂ jniog₄ a₂tsá₃ 'e₂ qui'₄ jniog₄; a₂jaun₂ bá₄ 'niog₂ jniog₄ a₂lió₃ co₂ŋei'₅₄ ni₁ŋi₁ a₂jón₂ la₂, quian'₅₄ ni₁ŋi₁ 'mí₂ a₂le₃chan₂ co₂tan₅₄.

⁵ Diú₄ bá₄ dsón'₂ i₂ma₂jmo₃ co₂ŋia₅₄ jniog₄ i₂ma₂cuin₃ Jme₂dsí₂ quiáin₅, a₂lë₅ léi₄ a₂jme₃ti₃ jág₁ quió'₅.

⁶ Le₂në₅ jaun₂ le₁'ág₄ bá₄ caun₂ dsi₅ jniog₄ co₂tan₅₄, ia₁ ne₄ bá₄ jniog₄ jaun₂, të₁lia'₂ chong₂ jui₅ ni₁ŋi₁ la₂, tsá₃ 'io₄ 'né₅ ja₁guá₄ Te₁gui'₅₄.

⁷ La₁ i₂nio₄ jniog₄ ca₂le₃jág₃ a₂ŋia'₅₄ con'₂ 'éin₂ bá₄, on₃jua'₅₄ con'₂ a₂të₅ ne₄ jniog₄.

⁸ La₁ caun₂ bá₄ le₁'ág₄ dsi₅, lág₂ jniog₄ 'e₂ guë₄ dse₃ jua'₅₄ në₃ bá₄ 'uág₃ dsi₂néi₂ tsi₁'né₅ ni₁ŋi₁ la₂, a₂dsau'₅₄ dsi₁'io₁ quian'₅₄ Te₁gui'₅₄.

⁹ 'Uig₅₄ jaun₂, co₂tan₅₄ quen'₂ jniog₄ bí₂ jmo₂ a₂të₅ dsí₅ Te₁gui'₅₄, të₁lia'₂ chong₂ jui₅ ni₁ŋi₁ la₂, o₃ në₁tsá₃ ma₂chong₂ 'e₂.

10 Ia₁ le₃jág₃ bá₄ jniog₄ dsi₁no₃ ne₄ta₁ quió'₅ Cristo, ia₁jaun₂ gue₃ le₂jan₂ le₂jan₂ dsa₂ con'₂ ca₂tíin₂, lia'₂ con'₂ lě₅ ca₂jmo₃ tē₁lia'₂ jme₁chain₂ ju_{i5} ni₁η_{i12}, a₂dse₃, o₃ a₂'lig'₅₄ 'e₂.

Jág₁ dse₃ quió'₅ Diú₄ a₂'ag₃ tei₄ dsí₅ dsa₂

11 'Uig₅₄ nē₅, ia₁ a₂ne₄ jnia'₅₄ a₂η_{i4} lě₃ gau₂ lé₂ jē₁ma₂tión₂ dsa₂ ne₄ Te₁gui'₅₄, a₂quen'₂ jnia'₅₄ bí₂ chei₂ jnia'₅₄ dsa₂ jág₁ dsau₅ o₁ne₄ tsa₁ jiá'₂ dsí₅, gue₃ jág₁ dse₃. Jaun₂ ma₂η_{i5} bá₄ Diú₄ 'a₂ lia'₂ lě₅ chong₂ jnia'₅₄; jaun₂ 'ín₂ dsi₃ jniá₂ a₂η_{i'}₅₄ bá₄ 'nia'₂ tē₂'au'₂ ján₃.

12 Tsá₃ o₁len'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ 'niog₂ jnia'₅₄ 'ín₄ rē₂ guio₅₄. Jnia'₅₄ lia'₂ cuē₂ jnia'₅₄ jmig₄ a₂dsiá'₂ 'nia'₂ jág₁ tá'₅ o₄quián₂ jnia'₅₄, ton'₂ ia₁jaun₂ η_{i'}₅₄ 'nia'₂ 'a₂ lia'₂ ηag'₅₄ ne₄ ju_{i1}lia'₂ dsa₂ i₂'nio₃ dsia₃ jág₁ tá'₅, i₂jnia'₅₄ dse₃ le₁'ág₄ o₁ne₁, on₃jua'₅₄ rē'₂ a₂dsi₂jó'₃ le₁jě₃ jme₂dsí₂ quió'₅.

13 Ia₁ chi₂jua'₂ quiong₅ dsa₂ a₂lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ ηá₅, lē₁ o₄quió'₄ Diú₄ bá₄. La₁ chi₂jua'₂ tsá₃ lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ ηá₅ nē₃, a₂dse₃ quián'₂ 'nia'₂ bá₄ jaun₂.

14 Ia₁ a₂η_{i4} lě₃ 'nio₃ Cristo jnia'₅₄, a₂jaun₂ tion₅₄ bá₄ ca₂tág₂ jnia'₅₄ jme₁'nió₄ dsa₂ mi₂güig₃ rin'₅₄ ju_{i1}lia'₂ ca₂rē₃'nio₃ 'é_{i2}. Ia₁ caun₂ bá₄ 'éin₂ jnia'₅₄, jan₂ bá₄ i₂ca₂jon₃ o₄quió'₄ ca₂le₃jín₃; 'uig₅₄ jaun₂, nē₂jag₄ bá₄ a₂ma₂dsau₃ le₂jág₃.

15 Jan₂ Cristo bá₄ i₂ca₂jon₃ ne₄ o₄quió'₄ ca₂le₃jín₃, ia₁jaun₂ tsá₃ ma₃'nió'₅ le₃chain₂ jmá'₃ o₄quió'₄ guioin₅₄; ju_{i1}le₂chain₂ bá₄ le₃quió'₅ i₂ca₂jon₃ o₄quió'₄, le₃quió'₅ i₂ca₂jen'₅₄ táng₃.

16 Jaun₂ tsá₃ ma₃'ein₂ jin₄ jnia'₅₄ ně₃ tē₂le₃ ne₄ jui₅ lia'₂ con'₂ lě₅ jág₂ dsa₂ mi₂güí_{g3}. Jui₁'e₂ guě₃ le₂jníá₅ jme₁jin₄ jnia'₅₄ Cristo lia'₂ con'₂ lě₅ jág₂ dsa₂ mi₂güí_{g3}, tsá₃ ma₃le₂jaun₂ jin₄ jnia'₅₄ 'é₁₂.

17 Jaun₂ le₂ně₅, jui₁lia'₂ dsa₂ i₂ma₂chén'₅ le₃quió'₅ Cristo, jan₂ dsa₂ 'm₁₂ bá₄ 'é₁₂. Ca₂le₃jě₃ 'a₂ lia'₂ jme₁lě₄ le₂jníá₅, ca₂ńí₂ bá₄ jaun₂. ¡Ma₂ca₂rě₃'mag'₄ bá₄ ca₂le₃jě₃!

18 Ca₂le₃jě₃ a₂ně₅, le₂ně₅ ma₂jmo₃ Diú₄ 'ńiog₅. Ca₂'ág₂ táng₃ caun₂ jág₁ quian'₅₄ jniog₄ tē₂le₃ quian'₅₄ Cristo. Jaun₂ 'é₁₂ ně₃ ma₂cuě₃ ta₁ a₂jme₁tin₅ jnia'₅₄ dsa₂ 'a₂ lia'₂ 'nió'₅ jmo₃ 'ag₃ caun₂ jág₁ quian'₅₄ Diú₄.

19 Co₂'nió'₄ le₃jua'₅₄, tē₂le₃ quian'₅₄ Cristo bá₄ jme₁'ag₅ Diú₄ caun₂ jág₁ quian'₅₄ dsa₂ mi₂güí_{g3}. Tē₂le₃ quian'₅₄ Cristo bá₄, jín₂ Diú₄ dsa₂ co₂'nió'₄ a₂tsá₃ ma₃'e₂ dso₄ rě₂cán'₄ dsa₂. Jaun₂ tē₂le₃ quian'₅₄ Cristo bá₄ ma₂dsia₃ gu₂ jnia'₅₄ ně₃ a₂qui₁'ě₄ jnia'₅₄ dsa₂ jág₁ dse₃ la₂, ia₁jaun₂ le₃ńi₅ a₂tsá₃ ma₃mi'₅₄ cha₂ quian'₅₄ Diú₄.

20 Jaun₂ le₂ně₅ bá₄ lě₅ 'a₂ lia'₂ tē₁i₂nio₄ jnia'₅₄ i₂quian₄ jnia'₅₄ jág₁ o₄quió'₄ Cristo, ia₁ co₂'nió'₄ 'ńiog₅ bá₄ Diú₄ chi₂lén'₂ dsa₂ tē₂le₃ quian'₅₄ jnia'₅₄. Jaun₂ jnia'₅₄ ně₃, chi₂len'₄ jnia'₅₄ 'nia'₂* quian'₅₄ jág₁ 'é₁₃ quió'₅ Cristo: “'É₁₂ 'nia'₂ caun₂ jág₁ quian'₅₄ Diú₄.”

21 'I₁caun₂ dso₄ tsá₃ 'e₂ ca₂'náu₂ Cristo; la₁ 'uig₅₄ dsáu₁ jniog₄ bá₄ ně₃, ca₂'ě₃ Diú₄ uig₅ 'é₁₂ ně₂jag₄ bá₄ a₂rě₂cáin'₄ dso₄, ia₁jaun₂ jniog₄ ně₃ jě₁ma₂ca₂rě₃quian'₅₄ Cristo, 'ě₂ Diú₄ jág₁ a₂tsá₃ 'e₂ dso₄ rě₂cáu'₄.

* 5:20 o₃, “chi₂lén'₄ jnia'₅₄ dsa₂.”

6

1 Jaun₂ le₂në₅, jnia'₅₄ dsa₂ i₂jmo₂ ta₁ co₂lë₅ quian'₅₄
Te₁gui'₅₄, chi₂len'₄ jnia'₅₄ 'nia'₂ a₂tsá₃ i₂jmo₂ 'nia'₂
jua'₅₄ a₂tsá₃ ta₁ jmo₃ jág₁ a₂'ua₁ dsí₅ Diú₄ a₂ma₂gue'₅₄
'nia'₂.

2 Ia₁ le₂la₂ juá'₂ Diú₄ ne₄ Si₂:
Ca₂rë₃chá₃ bá₄ jmig₄ a₂ca₂jmo₃ 'ua₁ dsi₃,
ca₂nag₃ jág₁ quián'₂ 'nia'₂;
jmig₄ a₂jme₁cuin₅ jmig₄ lión'₂ 'nia'₂
jme₁ca₂jme₁'o₁ jniá₂.*

Jaun₂ rë₂në₃ bá₄ 'ë₂₃, cuin₅ jmig₄ a₂jmo₅ Diú₄ 'ua₁
dsí₅. Rë₂në₃ bá₄ ján₃ cuin₅ jmig₄ a₂lión₂ dsa₂.

3 'I₁caun₂ jnág₅ tsá₃ jmo₂ jnia'₅₄ ja₁con₂ dsa₂,
ia₁jaun₂ tsá₃ táun₂ dsa₂ 'lig'₅₄ ta₁† quián₂ jnia'₅₄.

4 Të₂le₃ 'niog₂ jnia'₅₄ cuë₅₄ léi₄ jë₄ ca₂le₃jë₃, a₂lág₅
të₃dsón'₂ dsa₂ i₂jme₂ti₃ ta₁ ne₄ Diú₄: jë₄ a₂jmo₂ jnia'₅₄
tió'₅ dsi₅; jë₄ jmi₁uig₅ a₂ηag₄ jnia'₅₄ jë₄ jme₁dsi₂ηág₂
jnia'₅₄, a₂tsá₃ a₂ne₄ jnia'₅₄ jmó₁; jë₄ o₂i₁ dsi₅;

5 jë₄ qui₂bóg₂ dsa₂; jë₄ qui₂to'₂ dsa₂ né'₃ 'má₃; jë₄
mí'₅₄; jë₄ ta₁ 'ua'₂; jë₄ tsá₃ guag₂ jnia'₅₄; jë₄ jme₁'in₂
a₂que₅₄ jnia'₅₄;

6 jë₄ a₂le₁jë₃ jme₂dsí₂ quián₂ jnia'₅₄ në₃; jë₄
jme₂juín'₁ dsi₅ ja₁con₂ rin'₅₄; jë₄ a₂'ua₁ dsi₅ jnia'₅₄;
jë₄ a₂quiong'₅₄ Jme₂dsí₂ Jñiós₅; jë₄ a₂'nio₃ jnia'₅₄ rin'₅₄
të₃dsón'₂;

7 jë₄ quian'₅₄ jág₁ dsau₅ të₃dsón'₂; jë₄ quian'₅₄
jui₅bí₂ quió'₅ Diú₄; jë₄ quian'₅₄ jui₅ co₂dsau₅ a₂tsá₃
'e₂ rë₂cáu'₄, quian'₅₄ a₂në₅ lion₄ jnia'₅₄ co₂'nió'₄ η₁
a₂chan'₂ jnia'₅₄ quian'₅₄ gu₂ ne₁ quian'₅₄ gu₂jen₅ në₃;

8 të₂le₃ quian'₅₄ a₂jme₂juag'₂ dsa₂; të₂le₃ quian'₅₄
a₂chei'₂ dsa₂ 'lig'₅₄; të₂le₃ quian'₅₄ jág₁ 'lig'₅₄

* 6:2 Isaías 49:8. † 6:3 griego: diakonía (ministerio).

a₂qui₂'ag₅ dsa₂; tē₂le₃ quian'₅₄ jág₁ dse₃ a₂qui₂'ag₅
dsa₂ ně₃; a₂lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ i₂tí₅ jág₁ quió'₅ jui₁'a₂
guě₃ la₂ quiong₅ dsa₂ jnia'₅₄ i₂tē₂jín₁;

⁹ nē₂jag₄ bá₄ i₂tsá₃ 'ein₂ cui₅, la₁ chan₂ bá₄ i₂cui₅
rē₂; nē₂jag₄ bá₄ a₂ma₂i₁dsióg₃ jnia'₅₄, la₁ jja₄! lia'₂
chong₂ jaun₂ bá₄ jnia'₅₄; qui₂jmóg'₂ dsa₂ uig₅, la₁ tsá₃
ca₂jme₃dsiog₂₃; co₂'nió'₄ a₂qui'₂ dsi₅,

¹⁰ la₁ i₂gú'₃ bá₄ chong₂ jnia'₅₄ o₂'ñi₃ dsi₅; co₂'nió'₄
i₂tē₂ñé₂, la₁ jmo₂ jnia'₅₄ a₂le₃chan₂ dse₃ juin₅ i₂sián'₂;
co₂'nió'₄ a₂tsá₃ 'e₂ cha₂ quián₂ jnia'₅₄, la₁ 'io₂ bá₄
jnia'₅₄ ca₂le₃jě₃.

¹¹ 'Nia'₂ rín'₅₄ jniog₄ i₂chan₂ juig₂ Corinto,
ma₂nē₂jua'₅₄ jnia'₅₄ rē₂jiá₃ jág₁, nē₂jag₄ bá₄
a₂ma₂rē₂nia₅₄ jnia'₅₄ tē₂dsi₅ ja₁con'₂ 'nia'₂.

¹² 'I₁caun₂ tsá₃ 'e₂ jnág₅ ma₂jmó₁ jnia'₅₄ ja₁con'₂
'nia'₂; guion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ jmo'₂ qui₂nióg₅ tē₂'au'₂,
jag'₅₄ jnia'₅₄.

¹³ 'Nia'₂ ně₃, jein'₅₄ 'au'₂ tē₂le₃ ja₁con₂ jnia'₅₄: jaun₂
ně₃ chilēn'₄ jnia'₅₄ 'nia'₂ nē₂jag₄ bá₄ co₂'nió'₄ ñéi'₅
'nia'₂ a₂na'₅₄ 'nia'₂ tē₂'au'₂ ja₁con₂ jnia'₅₄.

Lág₅ jniog₄ guá'₅ quián₅ Diú₄ i₂chan₂ tē₃dsón'₂

¹⁴ Tsá₃ i₁nió'₄ 'nia'₂ jua'₅₄ a₂ling'₅₄ jág₁ quian'₅₄
dsa₂ i₂tsá₃ 'én₂. Ia₁ nē₁jua'₂ le₂jaun₂ ně₃, dsi₁no'₅
'nia'₂ léng'₂ jui₁lia'₂ on₃ dsic₂ca₁jui₅ i₂quia'₂ 'uě₃, i₂tsá₃
co₂rín₂.‡ Ia₁ tsá₃ a₁jaun₂ quin₃ dsí₅ dsa₂ i₂quian₅
jui₅ dse₃ quian'₅₄ dsa₂ i₂quian₅ jui₅ 'lig'₅₄. Ján₃ guě'₂
le₂jaun₂, o₁líg'₂ jmig₄ tsá₃ lé₂ le₃jen'₂ ja₁tág₅ quian'₅₄
jui₁lia'₂ ja₁qui₁né'₃ táng₃.

‡ 6:14 'Nio'₂ ja₁ton₅ Deuteronomio 22:10.

15 ¿O₃ lín'₂ 'nia'₂, lé₂ le'₃ag₃ caun₂ jág₁ Cristo
 quian'₅₄ i₂sē₃dsen₃ táng₃? O₃, ¿'e₂ bá₄ quen'₅₄ jui₁lia'₂
 jan₂ dsa₂ 'én₂ quiaín'₅₄ jan₂ i₂tsá₃ 'én₂?

16 ¿O₃ bá₄ lé₂ le'₃ag₃ caun₂ jág₁ guá'₅ quió'₅ Diú₄
 quian'₅₄ diú₄ lag₄? Ia₁ guio₅₄ bá₄ jniog₄ lág₅ guá'₅
 quió'₅ Diú₄ jén'₃. Lě₅ jui₁lia'₂ ca₂juá'₂ Diú₄ 'ŋiog₅:
 Gua₅₄ ŋi₅₄ quiang'₅₄ dsa₂.
 Jniá₂ bá₄ léng₂ Diú₄ quiáín₅.

Dsa₂ 'éi₂ guē'₂ léin₂ dsa₂ juig₂ quiáng₃. §

17 Jaun₂ lě₃:

Co₂dsia₅ 'uin'₂ 'nia'₂ jě₄ quió'₅ diú₄ lag₄ 'éi₂;
 con'₂ nau₂ 'nia'₂, juá'₂ Te₁gui'₅₄;

Tsá₃ qui₂tí'₅ 'nia'₂ gog'₂ a₂tsá₃ le₁jě₃.

Jaun₂ bá₄ guen'₄ jniá₂ 'nia'₂, *

18 jaun₂ jan₂ jniá₂ bá₄ léng₂ ŋéi'₅ 'nia'₂,
 jaun₂ 'nia'₂ guē'₂ léng'₂ chi'₂-guein₂ quiáng₃.
 juá'₂ Te₁gui'₅₄ i₂'uan'₂ guě₄ lin₃. †

7

1 Le₂ně₅ bá₄, rin'₅₄ jniog₄, 'uig₅₄ ia₁ a₂ron₅ jág₁
 a₂cuě₁ quió'₅ Diú₄ ja₁con₂ jniog₄, jaun₂ ca₂tág₂
 jniog₄ chi₅₄ quián₂ ca₂le₃jě₃ a₂'lig'₅₄ a₂lé₂ le₃'iog₅
 jme₂dsí₂ quián₂, le₂jaun₂ ni₁ŋi₁ ně₃. Jui₁le₂chong₂
 bá₄ co₂ŋei'₅₄ dsa₂ i₂lě₅ 'í₁ i₂jme₂gan₃ Diú₄.

*A₂ lia'₂ ca₂rě₃tsín₃ ds'í₅ dsa₂ Corintios, ca₂can₃ táng₃
 jui₅ dse₃*

2 Jmo₄ 'nia'₂ 'au'₂ a₂jag'₅₄ dse₃ jnia'₅₄. Ia₁ tsá₃
 'e₂ 'lig'₅₄ ma₂jma'₅₄ 'i₁jan'₂ 'nia'₂, on₃ guē'₂ 'e₂

§ 6:16 Levítico 26:12; Jeremías 32:38; Ezequiel 37:27.
 Isaías 52:11; Ezequiel 20:34-41. † 6:18 2 Samuel 7:14.

* 6:17

jág₁ ga₂ ma₂chéi₂ jnia'₅₄ 'i₁jan₂, on₃ guë'₂ jua'₅₄
ma₂ca₂jme₁gan₅ jnia'₅₄ 'i₁jan'₂ 'nia'₂ ně₃.

³ On₃jua'₅₄ a₂juá'₅ jniá'₂ ia₁ a₂bong'₅₄ 'nia'₂ dso₄.
Lia'₂ ma₂juá'₅ jaun₂ bá₄ jniá'₂, jing₅₄ 'nia'₂ ca₂le₃jě₃
dsi₃, a₂'nió₃ jniá'₂ 'nia'₂. Caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ chang₂
co₂lě₅ quiang'₅₄ 'nia'₂, o₃ dsió₃ co₂lě₅ 'e₂.

⁴ Caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ jing₅₄ 'nia'₂, 'ñio₅ jmo₅ jniá'₂
táng'₅ o₄quián'₂ 'nia'₂. Rë₂'ñia₅ a₂lián'₂ dsi₃, lia'₂
rë₂tsón₂ a₂'io'₂ jéin₂ jniá'₂, jë₄ ca₂le₃jě₃ o₂i₁ dsi₅
a₂chong₂ jnia'₅₄.

⁵ Ia₁ lia'₂ con'₂ jme₁o₃ná_u₅ jnia'₅₄ 'uë₃ Macedonia
la₂, tsá₃ ma₂ca₂rë₃jag₅₄ 'i₁ca₂juig₄, ia₁ o₂me'₅₄ dsi₅
bá₄ ma₂ca₂rë₃chá₃ le₂con₂ tē₂le₃ la₂; mī'₅₄ bá₄ ca₂já₃
le₃lág'₃ ja₁tio'₅₄ jnia'₅₄, ca₂le₃jě₃ ca₂'í₃ gó'₅ dsi₅ jnia'₅₄.

⁶ La₁ Diú₄ i₂jmóg'₅ táng₃ dsí₅ dsa₂ i₂'lia'₂ dsí₅,
ca₂jmóg'₃ bá₄ táng₃ dsi₅ jnia'₅₄ jme₁ca₂guan₃ Tito,

⁷ ton'₂ 'éi₂ 'ñiog₅ guë'₂ ně₃, 'ñio₅ lin₃ 'ei₅ dsí₅
o₄quián'₂ 'nia'₂. 'Éi₂ bá₄ dsia₅ ně₃ tság₅ jnia'₅₄, 'ñio₅
'ín₅ 'au'₂ jag'₅₄ jniá'₂. Dsia₂₃ a₂qui'₂ 'au'₂. Dsia₂₃ ján₃
a₂tion'₅₄ 'nia'₂ dsen₅₄ 'au'₂ o₄quió₃ jniá'₂. Jaun₂ bá₄
tē₂le₃ lě₅ guë'₄ 'io'₂ jéin₅ jme₁ca₂rë₃guion₅₄.

⁸ Tsá₃ a₂nag₅₄ ca₂tión'₂ 'nia'₂ co₂'na₂ qui'₂ 'au'₂
quian'₅₄ si₂ carta a₂ca₂tsing₂; la₁ tsá₃ dsi₂quén'₅ dsi₃
rë₂ně₃. Dsón'₂ bá₄ ca₂dsi₃quén'₅ dsi₃ co₂'na₂ le₂jñiá'₅
ján₃ jme₁ca₂rë₃guion₅₄ o₄quió'₄ si₂ jaun₂, ca₂tión'₂
'nia'₂ qui'₂ 'au'₂ co₂'na₂.

⁹ Jaun₂ ně₃ 'io'₂ jéin₅ bá₄ rë₂ně₃, on₃jua'₅₄ ia₁
a₂ca₂tión'₂ 'nia'₂ qui'₂ 'au'₂ jaun₂; a₂jaun₂ bá₄ ia₁
a₂ca₂rë₃tsín₃ bá₄ 'au'₂ 'nia'₂ ia₁ a₂ca₂tión'₂ 'nia'₂ qui'₂
'au'₂. Ca₂quian'₂ 'nia'₂ o₂i₁ dsi₅ lia'₂ tē₅ dsí₅ Diú₄.
Jaun₂ tsá₃ le₃jua'₅₄ a₂ca₂jma'₅₄ jnia'₅₄ dain₅₄ 'nia'₂.

10 Ia₁ jui₁lia'₂ a₂qui'₂ dsí₅ dsa₂ 'a₂ con'₂ 'nio₃ Diú₄, a₂jaun₂ bá₄ jmo₅ a₂rë₂tsín₃ dsí₅ dsa₂, a₂jiog₅ jui₅ a₂lión₂ dsa₂. Jaun₂ tsá₃ cha₂ 'e₂ lë₃ jua'₅₄ dsi₁quén'₅ dsí₅ dsa₂. La₁ia₁ jui₁lia'₂ a₂qui'₂ dsí₅ dsa₂ lia'₂ con'₂ lë₅ a₂qui'₂ dsí₅ dsa₂ mi₂güig₃ ně₃, a₂jaun₂ bá₄ jiog₅ jui₅ 'mú₃.

11 Jag₄ 'nia'₂ jaun₂, a₂la₂ bá₄ a₂të₁dsi₅₄ quián'₂ 'nia'₂, ia₁ ca₂tión'₂ 'nia'₂ qui'₂ 'au'₂ jaun₂ lia'₂ con'₂ 'ñio₂ dsí₅ Diú₄: 'e₁ bá₄ chi₂quian'₁ 'nia'₂ jmig₄; 'e₁ bá₄ dsan₂ 'au'₂ jme₁rë'₂ a₂jaun₂ jë₄ quián'₂ 'nia'₂; 'e₁ bá₄ ca₂i₃mé'₂ 'au'₂ ne₄ dso₄ jaun₂; 'e₁ bá₄ ca₂já₃ gó'₅ 'au'₂ 'nia'₂; 'e₁ bá₄ 'ín₅ 'au'₂ 'nia'₂ guë₄ lín₃; 'e₁ bá₄ dsen₅₄ 'au'₂ 'nia'₂ a₂jme₁'ë'₄ 'nia'₂ uig₅ ně₃. Jë₄ ca₂le₃jë₃ a₂në₅ ma₂cuë'₅₄ bá₄ 'nia'₂ léi₄ a₂tsá₃ dso₄ rín'₂ 'nia'₂ a₂ca₂lë₃ le₂jaun₂.

12 Lia'₂ con'₂ ca₂tsíng₂ si₂ carta jaun₂, on₃jua'₅₄ jaun₂ ca₂tsíng₂ o₄quió'₄ i₂ca₂jmo₃ 'lig'₅₄, on₃ guë'₂ o₄quió'₄ i₂ca₂i₃ñí₂ ně₃. A₂jaun₂ bá₄ ca₂tsíng₂ ia₁jaun₂ le₂lén'₄ 'nia'₂ të₂le₃ ne₄ Diú₄ a₂dsan₂ 'au'₂ o₄quián'₂ jnia'₅₄.

13 'Uig₅₄ jaun₂, 'io'₂ jein₂ bá₄ jnia'₅₄ ně₃, cha₂ lián'₂ dsi₅.

La₁ 'ñio₅ lín₃ guë₄ 'io'₂ jmo₂ jnia'₅₄ jme₁guan₃ Tito, 'ei₅ dse₃ dsí₅ quion₂ jág₁ ia₁ ca₂le₃jín'₃ bá₄ 'nia'₂ ca₂jme₁'oin'₁, ca₂jmog'₅₄ dsí₅ të₁lia'₂ ca₂i₁'i₅ quian'₅₄ 'nia'₂.

14 Jaun₂ tsá₃ jua'₅₄ a₂lë₁ca₂juíg₂ jág₁ tá'₅ jme₁ca₂juíg₂ 'io'₂ jéin₅ o₄quián'₂ 'nia'₂. Tsá₃ o₂guí'₃ chén'₅ jniá₂. Ia₁ le₂në₅ bá₄ ju₁lia'₂ dsau₅ ca₂le₃jë₃ jág₁ a₂ma₂ca₂chéi₂ jnia'₅₄ 'nia'₂, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ca₂le₃jë₃ jág₁ a₂ca₂chei₅₄ jnia'₅₄ Tito 'a₂ lia'₂ lë₅ tion'₅₄

'nia'₂, ca₂rë₃ti₃ bá₄ lia'₂ lë₅ jaun₂.

¹⁵ Jaun₂ ně₃, tē₂le₃ 'ñio₅ lĩn₃ guě₄ 'nioi₃ 'nia'₂ ia₁ juá'₂ ca₂jmo'₅₄ bá₄ 'nia'₂ ca₂le₃jé₃ 'e₂ ca₂mi₃, ca₂jmo'₅₄ bá₄ 'nia'₂ 'ua₁ 'au'₂ ca₂guein'₅₄ bá₄ 'nia'₂ caun₂ dse₃ a₂gain'₃.

¹⁶ Jaun₂ tē₅ bá₄ dsi₃; caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃ quian'₅₄ 'nia'₂.

8

A₂cuë₃ dsa₂ 'e₂ cuë₃ 'a₂ con'₂ 'ñio₂ dsí₅

¹ Nē₃ ně₃, rin'₅₄ jniog₄, 'niog₂ jnia'₅₄ a₂le₃ñi'₅₄ 'nia'₂ 'a₂ lia'₂ ma₂ca₂rë₃jniá₂ a₂'ua₁ dsí₅ Diú₄ ja₁con₂ guá'₅ i₂chan₂ 'uë₃ Macedonia la₂.

² Jui'₁a₂ guě₃ la₂ ma₂ja₂lén₂ quian₅ o₂i₁ dsi₅, tsá₃ caun₂ táu₂ dsi₂ñi₂, la₁ dse₃ bá₄ chain₂ tei₄ bá₄ le'₁ág₄ dsí₅. Jui'₁e₂ guě₃ la₂ te₂ñéi₂ chain₂, la₁ tson₂ guě₄ a₂ma₂cuë₃ con'₂ 'ñio₂ dsí₅ con'₂ guě₄ dsa₂ i₂cha₂ quió'₅.

³ Jniá₂ jáng'₅ jág₁ dsau₅, a₂të₃dsón'₂ bá₄ ma₂cuë₃ 'a₂ con'₂ tió'₅, tē₂le₃ lë₅ guě₄ ma₂cuë₃ 'a₂ con'₂ cha₂ quió'₅, ia₁ a₂'ñio₂ dsí₅.

⁴ Ca₂tság₃ jnia'₅₄ tion₅₄-jan₃, a₂cuë₅₄ jnia'₅₄ jmig₄ a₂quein'₅₄ quian'₅₄ jnia'₅₄ ta₁ dse₃ a₂jme₁'on₁₂ dsa₂ quián₅ Diú₄.*

⁵ Tē₂le₃ lë₅ guě₄ ca₂cuë₃ bá₄ lia'₂ con'₂ guě₄ jme₁lág₂ jnia'₅₄. Jniá₅ de'₂ o₄gú₃ Te₁gui'₅₄ ca₂dsia₃, jaun₂ guě₄ ca₂dsia₃ ne₄ jnia'₅₄, lia'₂ con'₂ 'nio₃ Diú₄.

⁶ Jaun₂ ma₂chi₁ca₂len'₄ jnia'₅₄ Tito jaun₂ jmo₃ dse₃ dsí₅ a₂jme₃'ñiai₂₃ ta₁ dse₃ ně₅ jin'₄ 'nia'₂ 'uig₅₄ a₂ma₂'ei₅ le₂jniá₅ 'a₂ con'₂ ca₂lë₃ 'au'₂ 'nia'₂ jme₁'o'₁.

* **8:4** lit. “dsa₂jnió₅.”

7 Ia₁ ju₁lia'₂ ma₂dsi₂jñiá'₄ 'nia'₂ jë₄ le₂jë₃: a₂'én'₂ 'nia'₂, a₂'ñia'₂ 'nia'₂ jág₁ dse₃, a₂ñí'₂ 'au'₂ 'nia'₂, a₂dse₅₄ 'au'₂, a₂'nióg'₃ jñia'₅₄ ně₃; ján₃ bá₄ le₂ně₅ ca₂tín'₂ 'nia'₂ dsi₃jñiá'₄ quian'₅₄ a₂la₂, a₂jmo'₂ 'ua'₁ 'au'₂.

8 Tsá₃ o₁len'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ a₂jmo₅ jñiá'₂ 'éi'₃ ja₁con'₂ 'nia'₂. Jñia'₅₄ lia'₂ 'nio₃ jñiá'₂ cáun₄ 'í₁ tē₂le₃ quian'₅₄ a₂dse₅₄ dsí₅ i₂sián'₂ chi₂jua'₂ dsón'₂ bá₄ 'nióg'₃ ríng'₂ ján₃.

9 Ia₁ ma₂ñi'₅₄ bá₄ 'nia'₂ 'a₂ lia'₂ 'ua'₁ dsí₅ Te₁gui'₅₄ Jesucristo quián₂. O₄quió'₄ a₂'nio₃ 'nia'₂, ca₂ñi₃ te₂ñé₂, o₁jñia'₅₄ la₂ jme₁chain₂ dse₃, ia₁jaun₂ le₃chan'₂ 'nia'₂ dse₃ tē₂le₃ quian'₅₄ ju₁ te₂ñé₂ a₂ca₂can₃ 'éi₂.

10 Cuē₅ jñiá'₂ jág₁ dse₃ a₂juíg'₂ 'nia'₂, ju₁lia'₂ jág₁ la₂, a₂dse₃ quián'₂ 'nia'₂ guiong'₅₄ bá₄, ia₁ 'nia'₂ bá₄ i₂ca₂jme₁lióg'₄ ma₂ca₂ñi₂, a₂ca₂jme₁'o'₁ 'nia'₂, a₂'ñio₂ 'au'₂ 'nia'₂ ně₃:

11 jaun₂ ně₃ ně₃, jme₁'ñia₅ 'nia'₂ ta₁ jaun₂ a₂ca₂jme₁lióg'₂, ia₁jaun₂ le₃ti₃ a₂'ñio₂ 'au'₂ 'nia'₂ jaun₂, lia'₂ con'₂ lě₅ cha₂ quián'₂ 'nia'₂.

12 Ia₁ ju₁lia'₂ a₂cuē₅ dsa₂ a₂'ñio₂ dsí₅ tē₃dsón'₂ 'e₂ 'nio₃ cuē'₃ Diú₄, a₂le₂jaun₂ bá₄ gue₅ Diú₄ 'ñio₂ dsí₅, lia'₂ con'₂ lě₅ a₂cha₂ quió'₅ dsa₂, on₃jua'₅₄ lia'₂ con'₂ lě₅ a₂tsá₃ cha₂ quió'₅.

13 On₃jua'₅₄ a₂jaun₂ guē'₂ juá'₅ jñiá'₂ ia₁jaun₂ tón'₃ dsa₂ 'éi₂ a₂rē₂tsón₂ ñag₅₄ quió'₅, ton'₂ tē₂le₃ ja₁con'₂ 'nia'₂ guiong'₅₄ guē'₂ ně₃ tsá₃ cha₂ lé₂.

14 Tē₂le₃ ia₁jaun₂ dsióg₄ co₂rē₂ bá₄ lě₅ chan₂ dsa₂, 'nia'₂ cuē'₂ 'e₂ niog₅ tsá₃ tín'₂ quió'₅ ríng'₂ jmi₄g₄ ně₃; ju₁la₂ 'ióg₃ guē'₂, 'éi₂ guē'₂ ma₂tión₂ jme₃'o₅₄ cuē₃ 'e₂

niog₅ tsá₃ tín'₂ quián'₂ 'nia'₂ táng₃. Jaun₂ le₂në₅ bá₄ dsióg₄ co₂rë₂ bá₄ lë₅ chan₂ dsa₂.

15 Jaun₂ le₂ti₃ juí₁lia'₂ juá'₂ ne₄ Si₂ quió'₅ Diú₄:
“I₂ca₂ro'₂ 'lióng₂ tsá₃ 'e₂ jua'₅₄ a₂ca₂chóng₃ quió'₅;
le₂jaun₂ guë'₂ le₃ja₁con₂ i₂ca₂ro'₂ me'₂, tsá₃ 'e₂ ca₂lë₃
jua'₅₄ a₂tsá₃ ca₂tín'₂ quió'₅.”†

Tito quiain'₅₄ rin'₅₄

16 Ti₁'mag'₄ Diú₄ ca₂jmo₃ a₂ca₂lë₃ dsí₅ Tito a₂ca₂'i₃
dsí₅ 'nia'₂ 'ñio₅ lín₃, juí₁lia'₂ 'i₅ dsi₃ jniá₂.

17 Ia₁ dsi₂juí₅ bá₄ ca₂gue₃ jme₁ca₂ché₂ jnia'₅₄ dsó₃,
ton'₂ ia₁ dsan₂ bá₄ dsí₅ 'éi₂ 'ñiog₅ a₂dsó₃ dsi₃jñin₅₄ 'nia'₂
a₂'ñio₂ dsí₅.

18 Jan₂ rin'₅₄ jniog₄ i₂'ei₅ jág₁ dse₃ quió'₅ le₂con₂
guá'₅ Macedonia la₂, 'éi₂ chen₅₄ jnia'₅₄ dsó₃ co₂lë₅
quiain'₅₄ Tito.

19 Rin'₅₄ i₂'ín₅ jnia'₅₄ në₅, ca₂quión'₂ guá'₅
a₂jme₃quiong'₅₄ jnia'₅₄ a₂i₁nio₁ jmó₁ ta₁ dse₃
a₂jme₁'on₁ jnia'₅₄ rin'₅₄ ia₁jaun₂ le₃juín'₂ Te₁gui'₅₄,
ton'₂ ia₁jaun₂ léi₄ a₂dsen₅₄ dsí₅ jnia'₅₄ a₂jme₁'on₁
rin'₅₄.‡

20 Tsá₃ 'niog₂ jnia'₅₄ jua'₅₄ a₂chi₂'ag₃ dsa₂ o₄quió'₄
cu₄ a₂rë₂tsón₂ jaun₂ a₂niog₅ o₄gu₂ jnia'₅₄.

21 'Niog₂ jnia'₅₄ jmó₁ a₂le₁jé₃ jme₂dsí₂ quián₂ të₃ne₄
dsa₂ lia'₂ quiain'₅₄ të₃ne₄ Te₁gui'₅₄ në₃.

22 Ján₃ guë'₂ chen₅₄ jnia'₅₄ jan₂ rin'₅₄ sián'₂
i₂ma₂cuë₃ léi₄ a₂dsen₅₄ dsí₅ 'ñio₅ lín₃. La₁ në₃ në₃
'ñio₅ lín₃ guë'₄ jmo₂₃ a₂dsen₅₄ dsí₅ ia₁ a₂ñí₄ lë₃ caun₂
'ei₅ dsí₅ o₄quián'₂ 'nia'₂.

† **8:15** Éxodo 16:18. ‡ **8:19** A₂lín₅₄ chog₅₄ si₂: “a₂dsen₅₄ 'au'₂ 'nia'₂
a₂jme₁'ong'₁ ríng'₂.”

23 Tito ně₃, lín₅ jan₂ ríng'₃ i₂jmo₅ ta₁ co₂lě₅ quian'₅₄ jniá₂ a₂jme₂ti₃ ta₁ ne'₅₄ 'nia'₂. Rín'₅₄ jniog₄ i₂quian'₅₄ ně₃, i₂chen₄ quián₅ guá'₅ i₂i₂nio₄ cuē₂₃ léi₄ a₂jlán'₁ Cristo.

24 Jaun₂ ně₃, jme₁jnia₅ ne₄ dsa₂ ně₅, lia'₂ le₃ne₄ ca₂le₃jín₃ guá'₅ ně₃, qui₁jang'₅₄ 'nia'₂ léi₄ a₂dsón'₂ 'nióg'₃ 'nia'₂ dsa₂ 'én₂ ríng'₂, qui₁jang'₅₄ léi₄ ján₃, 'e₂ 'uig₅₄ a₂η₄ lě₃ dsia₂ jnia'₅₄ jág₁ tá'₅ 'ín₅ 'nia'₂.

9

A₂cág'₃ dsa₂ cu₄ a₂jme₃'oin'₅₄ rín'₅₄ ja₁siá'₂

1 Jui₁lia'₂ cu₄ a₂jme₂'on'₅₄ 'nia'₂ dsa₂ 'én₂ rín'₅₄, * tsá₃ ma₂tíon₅₄ jua'₅₄ a₂qui₂juá'₄ gué₄ ne₄ si₂.

2 Ia₁ ma₂guion₅₄ bá₄ a₂le₁'ág₄ 'au'₂ 'nia'₂ a₂jme₁'o'₁; o₄quió'₄ a₂ně₅ jmo₅ jniá₂ táng'₅ jin₄ dsa₂ chan₂ 'uē₃ Macedonia. Ia₁ ma₂ca₂η₁₂ bá₄ jme₁ma₂chan₂ co₂η₁ia₅₄ dsa₂ chan₂ 'uē₃ Acaya, ton'₂ mei'₂ tsá₃ ca₂le₃jín₃ bá₄ ca₂lě₃ dsí₅ jme₃'o₅₄ o₄quió'₄ a₂dsen₅₄ 'au'₂ 'nia'₂ jaun₂.

3 Ia₁jaun₂ tsá₃ lě₅ jua'₅₄ a₂lě₁ca₂cuē₃ jág₁ tá'₅ quió₃, jaun₂ tsíng₂ rín'₅₄ la₂ dsí₃jág₂ ia₁ jág₁ jaun₂ ma₂lě₅, ma₂tíon'₂ 'nia'₂ co₂η₁ia₅₄.

4 Ia₁ con'₂ tsá₃ ηó₅ ně₁ca₂i₃lén₂ i₂lin₅₄ rín'₅₄ i₂chan₂ Macedonia quian'₅₄ jniá₂, jaun₂ tsá₃ lé₂ jua'₅₄ caun₂ dé₄ o₂guí'₃ tsá₃ co₂η₁ia'₅₄ 'nia'₂ chang'₂ jě₁ma₂ca₂dsi₃ná₅ jnia'₅₄. Le₂jio₅ jniá₂ chéng'₅ 'lig'₅₄ (le₂jaun₂ 'nia'₂ táng₃) ia₁ ma₂juí₂ jniá₂ dsa₂ 'ηio₅ dsen'₃ 'nia'₂.

5 'Uig₅₄ ně₅ ma₂mi₃ jniá₂ ja₁con₂ rín'₅₄ jniog₂, ia₁ 'nió'₅ bá₄ líng₂, ia₁jaun₂ dsí₃lén₂ dsí₃jín₅₄ 'nia'₂

* 9:1 lit. "dsa₂ηi₃ó₅."

ia₁jaun₂ jme₃o₅₄ guě₄ rin'₅₄ cu₄, jág₁ a₂ma₂cuě'₅₄
'nia'₂ quiáng'₂ le₂jñiá₅ a₂cuě'₁, ia₁jaun₂ ma₂lě₅
co₂jnia₅₄ 'a₂ con'₂ lě₅ 'ñio₂ 'au'₂ 'nia'₂, on₃jua'₅₄ ia₁
a₂chi₁quiong₅₄ jnia'₅₄ jmig₄.

⁶ Dsá₂ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄, jág₁ a₂juá'₄ la₂: ju₁lia'₂ dsa₂
i₂jne₅ me'₂, me'₂ bá₄ a₂ráu₃ quió'₅; ju₁lia'₂ dsa₂ i₂jne₅
'lióng₂ guě'₂ ně₃, ján₃ bá₄ 'lióng₂ ráu₃ quió'₅.

⁷ Le₂jan₂ le₂jan₂ bá₄ ca₂tín₂ cuě₃ 'a₂ con'₂
ma₂ca₂lě₃ dsí₅ cuě₃, tsá₃ ca₂tín₂ dsa₂ cuě₃ jua'₅₄
a₂ma₂dsi₂me'₃ dsí₅, on₃ guě'₂ ca₂tín₂ dsa₂ cuě₃ ia₁
a₂ma₂ně₂chi₃quióng₂ dsa₂ jmig₄ tion₅₄. Ia₁ Diú₄
'nioi₃ dsa₂ i₂cuě₅ a₂'io'₂ jén'₅.

⁸ Diú₄ bá₄ i₂qui'₅₄ jmig₄ jme₃gu'₅₄ 'nia'₂ 'ñio₅ lin₃
ca₂lia'₂ qui₂rě₂tsón₂ quián'₂ 'nia'₂, ia₁jaun₂ le₃cha₂
ca₂le₃jě₃ a₂'nió'₅ quián'₂ 'nia'₂, ia₁jaun₂ rě₂tsón₂
lé₂ le₃jme₁'on'₁ 'nia'₂ ríng'₂ ca₂le₃jě₃ jmig₄, quian'₅₄
ca₂le₃jě₃ ne₅₄ ta₁ dse₃.

⁹ Jaun₂ le₃ti₃ a₂juá'₂ ne₄ Si₂:

Ju₁lia'₂ dsa₂ i₂jmo₅ dsióg₁,

cuě₂₃, jme₁'oin₅₄ dsa₂ i₂te₂ñé₂,

lia'₂ co₂tan₅₄ bá₄ dsiog'₂ dsí₅ dsa₂

ca₂le₃jě₃ ne₅₄ a₂dse₃ a₂'ua₁ dsí₅ ca₂jmo₃.†

¹⁰ Njog₅ bá₄ Diú₄ ca₂cuě₃ jon₂ a₂ca₂i₃jnia₄; ca₂jmo₃
ca₂rau₂ a₂quě'₅₄ 'nia'₂, ton'₂ jmo₃ ján₃ le₃cha₂
ca₂le₃jě₃ ne₅₄ a₂tsá₃ cha₂ quián'₂ 'nia'₂; jaun₂ le₃dse₃
ca₂le₃jě₃ 'e₂ a₂ján'₄ 'nia'₂ ně₃, jmo₃ qui₂dsi₃cón₃
dsi₃ca'₅₄, jmo₃ a₂caun₂ ráu₃ a₂'ua₁ 'au'₂ 'nia'₂ jmo'₂.

¹¹ Le₂ně₅ bá₄ le₃chan'₂ 'nia'₂ dse₃ le₃cha₂ quián'₂
'nia'₂, ia₁jaun₂ le₃cha₂ a₂lé₂ le₃jme₁'ong'₁ guě₄
ju₁n₅ dsa₂ te₂ñé₂ jmó'₂ 'ua₁ 'au'₂. Le₂jaun₂ bá₄

† 9:9 Salmo 112:9.

le₃jme₁'ong₁ 'nia'₂ rin'₅₄ jniog₄ tē₂le₃ quian'₅₄ jnia'₅₄,
jaun₂ juin₅ i₂lé₂ dsí₅ cuē'₃ ti₁'mag'₄ Diú₄.

12 Ta₁ a₂jme₂ti₄ jniog₄ ne₄ i₂sián'₂ jaun₂, jmo₅ ta₁
on₃jua'₅₄ jmá'₃ a₂jme₂'o₅₄ cuē₃ a₂'nió'₅ quió'₅ rin'₅₄
jniog₄; já_n₃ bá₄ jmo₅ ta₁ ia₁jaun₂ juin₅ i₂rē₂tsón₂
i₂cuē'₃ ti₁'mag'₄ Diú₄.

13 Tē₂le₃ quian'₅₄ ta₁ a₂jme₂ti₄ jniog₄ ne₄ rin'₅₄
ja₁siá'₂ nē₅, cuē₂ jniog₄ léi₄ a₂tē₃dsón'₂ bá₄ jme₂ti'₅₄
'nia'₂ já_g₁ dse₃ quió'₅ Cristo a₂ma₂gue'₅₄ 'nia'₂, ia₁
a₂'ua₁ 'au'₂ ja₁con₂ ríng'₂, quian'₅₄ ja₁con₂ ca₂le₃jín₃.
Le₂nē₅ bá₄ juin₅ dsa₂ i₂jme₃juin'₂ Diú₄.

14 Le₂nē₅ bá₄ lé₂ dsí₅ mi₃ ne₄ Diú₄ o₄quián'₂ 'nia'₂,
ton'₂ 'ín₅ dsí₅ 'ñio₅ lín₃ o₄quián'₂ 'nia'₂, ia₁ ma₂rē₂jniá₂
le₃ja₁con'₂ 'nia'₂ 'a₂ lia'₂ ma₂jmo₃ Diú₄ a₂'ua₁ 'au'₂
'nia'₂.

15 i'_{E1} guē₄ ti₁'mag'₄ Diú₄ ia₁ ma₂cuag₃ jniog₄
i₂dsen₃ i₂quen₅ guē₄ lín₃, ca₂lia'₂ tsá₃ ne₄ 'a₂ lia'₂
le₃jua'₅₄!

10

*A₂quen₅ já_g₁ quió'₅ Pa₄ ia₁ a₂lín₅ i₂chen₄ quián₅
Cristo*

1 Jniá₂ Pa₄, mi₂₃ juíg₂ 'nia'₂ quian'₅₄ já_g₁ 'ua₁, ia₁
a₂'ua₁ dsí₅ Cristo. Cha₂ já_g₁ a₂lín₅ jan₂ dsa₂ i₂quian₅
já_g₁ 'ua₁ jme₁'eng₅₄ jē₄ quián'₂ 'nia'₂, la₁ jē₁ma₂'eng₅₄
ja₁siá'₂ 'ñio₅ bá₄ ma₂bén₂ já_g₁ quió'₃.

2 Jaun₂ mi₅ jniá₂ ne'₅₄ 'nia'₂, tsá₃ jmo₂ jua'₅₄
a₂tion₅₄ 'nió'₅ jmo₅₄ tiá₂ dsí₃ jē₁ma₂dsióg₃, quian'₅₄
dsa₂ i₂bóg'₂ dso₄, a₂'ag₂₃ jniá₂ a₂jmo₂₃ lia'₂ jmo₅ dsa₂
mi₂güig₃. Ia₁ caun₂ bá₄ ma₂'ei₅ dsí₃ a₂dsia₅₄ já_g₁
quian'₅₄ dsa₂ i₂le₂'éi₂.

3 Dsón'₂ bá₄ jaun₂ dsa₂ mi₂güí₃ bá₄ lág₅ jnia'₅₄
të₁lia'₂ chong₂ la₂. La₁ tsá₃ cág'₂ jnia'₅₄ juí₁lia'₂ quín'₂
dsa₂ mi₂güí₃.

4 Ia₁ on₃jua'₅₄ quian'₅₄ ni₁ñí₁ cág'₂ jnia'₅₄, juí₁lia'₂
ni₁ñí₁ a₂qui₂jmó'₂ ta₁ dsa₂ mi₂güí₃, juí₁lia'₂
jë₁quín'₂ jmo₂₃ 'nei₂; quian'₅₄ bí₂ quió'₅ Diú₄ bá₄
cág'₂ jnia'₅₄, a₂jaun₂ bá₄ 'nió'₄ ñí₁ quián₂ jnia'₅₄ a₂'io₅
bí₂ quió'₅ Diú₄ a₂qui₂le₃juin₃ ca₂le₃jë₃ a₂bén₂ a₂niog₅
tíong₂ quió'₅ i₂së₃dsen₃.

5 Le₂në₅ bá₄ ma₂ja₂náu₅ jnia'₅₄ ma₂tián₃ ma₂jne₅₄
jnia'₅₄ ca₂le₃jë₃ 'e₂ niog₅ 'ag₅ dsa₂ ja₁con₂ Diú₄,
juí₁lia'₂ dsa₂ i₂jmo₅ rón₂, i₂tsá₃ 'nio₃ le₃cuñ₅ Diú₄.
Ján₃ bá₄ le₁te₁ jnia'₅₄ le₁'ñe₅ ca₂le₃jë₃ a₂dsi₂jiog₅ dsí₅
dsa₂, ia₁jaun₂ le₃néí'₂ nag₃ gau₂ jág₁ quió'₅ Cristo.

6 Lia'₂ ma₂tíong₂ jaun₂ bá₄ jnia'₅₄, le₃'ë₅₄ jnia'₅₄ uig₅
ca₂le₃jín₃ i₂tsá₃ jág₁ cán₂ i₂tsá₃ ne'₅₄. Le₂jaun₂ bá₄ lé₂
jë₁ma₂rë₂'ñia₅ a₂né'₂ 'nia'₂.

7 Caun'₅₄ 'nia'₂ 'í₁ a₂ma₂jniá₂ dsi₁ne₁, juí₁lia'₂ jág₁
a₂juá'₄ jniá₂ la₂: chi₂jua'₂ caun₂ 'ei₅ dsí₅ i₂lín₅₄ a₂lín₅
të₃dsón'₂ i₂quián₅ Cristo, ca₂tín₂ le₃ñi₅, jnia'₅₄ guë'₂
ně₃ dsón'₂ bá₄ lág₅ i₂quián₅ Cristo ján₃.

8 Mei'₂ tsá₃ lín'₂ 'nia'₂ a₂juá'₅ jniá₂ ñag₅₄ juí₁lia'₂
con'₂ ta₁ a₂lág₅ jnia'₅₄. La₁ on₃jua'₅₄ a₂gui'₅₄ jniá₂
jág₁ a₂juá'₅, ia₁ a₂ca₂tín₂ bá₄ jniá₂ juá'₄, ia₁ 'ñiog₅
bá₄ Te₁gui'₅₄ ma₂cuë₃ 'éí'₃ a₂qui₂jme₁'an₂ 'au'₂ 'nia'₂
a₂dse₃ jmo₃ ta₁ a₂qui₂dsi₃cón₃ jme₂dsí₂ quián'₂ 'nia'₂.
On₃jua'₅₄ rë'₂ të₂le₃ a₂lé₂ tsi₁rë₂jan'₅₄ 'nia'₂.

9 Tsá₃ o₁len'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ 'nio₃ jniá₂ quiang₅₄ juë'₅
'nia'₂ quian'₅₄ si₂ a₂jmo₅ jniá₂.

10 Juá'₂ bá₄ i₂lín₅₄ 'ñio₅ Bén₂ jág₁ quió₃ tio'₅₄ ne₄ si₂,
la₁ jan₂ dsa₂ 'uan₅₄ bá₄ líng₅ juí₁lia'₂ jme₁'eng₅₄ jë₄

quián'₂ 'nia'₂, jaun₂ lín₂ a₂tsá₃ lin₄ ta₁ tí₄ jág₁ quió₃
a₂dsia₂₃ dsi₁ne₁.

11 Jui₁le₂ñí'₂ bá₄ dsa₂ i₂le₂'éi₂, jui₁lia'₂ lě₅ jág₁ quián₂
jnia'₅₄ a₂tio'₅₄ ne₄ si₂, jui₁'e₂ guě₃ uíng₂ tio'₅₄ jnia'₅₄,
le₂jaun₂ dsón'₂ jmo₂ bá₄ jnia'₅₄ jme₁tio'₅₄ quian'₅₄
'nia'₂ ján₃.

12 Ia₁ tsá₃ tiá₂ dsi₅ jnia'₅₄ ín₄ dse₃ guio₅₄, on₃ guě'₂
a₂quin₅₄ jnia'₅₄ quian'₅₄ i₂lín₅₄ i₂jme₂juin'₂ guioin₅₄
le₂jaun₂. La₁ 'éi₂ ně₃ jme₁con₂ 'í₁ chi₂jua'₂ co₂riin₂,
quin₂₃ guioin₅₄ quian'₅₄ riin'₅₄, tsá₃ 'an₂ dsí₅ chain₂.

13 Jaun₂ tsá₃ dsiá₁ jnia'₅₄ jág₁ tá'₅ ηag₅₄ guě₄ con'₂
guě₄ ja₁ca₂tág₂. Con'₂ jaun₂ bá₄ jmo₂ jnia'₅₄ con'₂ lě₅
'éi'₃ ca₂cuě₃ Diú₄ a₂jmó₁. Jaun₂ 'éi₂ bá₄ ca₂jmo₃ 'éi'₃
a₂dsi₁náu₅ jnia'₅₄ tē₂go'₅₄ 'nia'₂.

14 Jaun₂ tsá₃ o₁len'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ jnia'₅₄ i₂nio₄ tē₂
ja₁tsá₃ ma₃dsi₂ten₅₄ i₂nio₁. Le₂ně₅ jme₁lé₂ jua'₅₄
mei'₂ guě₃ tsá₃ ma₂ca₂dsi₃náu₅ jnia'₅₄ ca₂tē₂ja₁tion'₅₄
'nia'₂. Dsá₂ 'au'₂ 'nia'₂ jmo₄, jnia'₅₄ bá₄ i₂le₂'uig₅₄
i₂can₁ jág₁ dse₃ la₂ quió'₅ Cristo jin'₄ 'nia'₂.

15 Tsá₃ dsiá₁ jnia'₅₄ jág₁ tá'₅ ηag₅₄ guě₄ quian'₅₄ ta₁
quió'₅ i₂sián'₂. Jnia'₅₄ lia'₂ a₂jaun₂ bá₄ 'ín₂ dsi₅ jnia'₅₄,
jě₁ma₂'én'₂ guě₄ 'nia'₂, jaun₂ 'ag₃ caun₂ jág₁ quian'₅₄
'nia'₂, ia₁jaun₂ lé₂ dsi₃cón₃ guě₄ ta₁ quián₂ jnia'₅₄,
o₄quió'₄ Diú₄,

16 ia₁jaun₂ lé₂ le₃dsau₅₄ uíng₂ a₂ηag₅₄ guě₄
ja₁tion'₅₄ 'nia'₂ qui₂dsi'ě₄ jág₁ dse₃. La₁ tsá₃ dsi₁jmó₁
jnia'₅₄ rón₂ quian'₅₄ ta₁ a₂ma₂niog₅ ma₂jmo₃ dsa₂
sián'₂.

17 La₁ jui₁lia'₂ juá'₂ ne₄ Si₂: “Jui₁lia'₂ dsa₂ i₂dsia₅
jág₁ tá'₅, jui₁dsia₁₂ jág₁ tá'₅ le₃quió'₅ Te₁gui'₅₄.”*

* 10:17 Jeremías 9:24.

18 Ia₁ on₃jua'₅₄ dsa₂ i₂'in₅ dse₃ 'ŋiog₅, chén'₅ dse₃,
të₂le₃ i₂'in₁ dse₃ quió'₅ Te₁gui'₅₄ bá₄.

11

Juá'₂ Pa₄ 'in₂₃ dsa₂ i₂jme₂tag₅ jág₁ ju_igain₂

¹ Jme₁'nio₃ jniá₂ jua'₅₄ jmó'₂ bá₄ 'nia'₂ tió'₃ 'au'₂
quian'₅₄ jág₁ quió'₃ la₂, a₂në₃ guë₄ juá'₄, a₂lë₅ lia'₂ lë₅
jág₁ quió'₅ dsa₂ i₂tsá₃ 'en₅₄ dsí₅. La₁ jmo₄ bá₄ 'nia'₂
juin'₂ 'au'₂.

² Ia₁ 'ŋio₅ lin₃ dséi₅ jniá₂ quian'₅₄ 'nia'₂, a₂lë₅
dsi₃ dséi₅ o₄quió'₄ Diú₄. Ia₁ jniá₂ bá₄ ma₂ca₂jmo₃
jág₁ a₂jme₁jnia₅ jniá₂ 'nia'₂ co₂'nió'₄ dsa₂ dsen₃,
i₂le₁jë₃ jme₂dsí₂ quió'₅, ne₄ Cristo, ju_ilia'₂ jan₂ jmei₂
chi'₂ dsa₂ mi₄ jme₂jniai₂₃ ja₁míg₄ ne₄ i₂lë₅ jág₁ i₂lë₂
dsi₂i₂gu₂.

³ La₁ gó₅ jniá₂ ia₁ con'₂ tsá₃ ŋó₅ në₁ca₂rë₃gán'₃
'nia'₂ jme₃gau₅ dsa₂ quian'₅₄ mai₅₄ quió'₅, ju_ilia'₂
ca₂i₃ŋí₂ Eva ca₂jme₃gau₅ dsi₂mi'₂, në₁ca₂i₃uín₂
cau₅ 'a₂ lia'₂ dsi₂jio₅ 'au'₂ 'nia'₂, a₂qui₂le₁jë₃ 'au'₂,
a₂rë₂teng'₅₄ le₃quió'₅ Cristo.

⁴ Ia₁ ma₂ja₂nó'₅ 'nia'₂ qui₂guéng'₅ rë₂ dsa₂
i₂të₁ja₂lén₂ jme₂tag₅, la₁ le₂siá'₂ bá₄ 'iin₂₃ Jesús, tsá₃
lë₅ jág₁ quió'₅ lia'₂ con'₂ lë₅ jág₁ a₂ma₂gue'₅₄ 'nia'₂
le₂jniá₅ quió'₅ Jesús. Jaun₂ le₂në₅ bá₄ ma₂guen'₅₄
táng₃ 'niá'₂ jme₂dsí₂ sián'₂, on₃jua'₅₄ i₂quián₅ Diú₄
i₂jme₁ma₂guen'₅₄ 'nia'₂. ¡Dse₃ bá₄ jmo'₂ 'nia'₂ tió'₃
'au'₂ quian'₅₄ jág₁ a₂rë₂tsín₄ guë₄, a₂tsá₃ lë₅ con'₂ lë₅
jág₁ dse₃ a₂lió₂ a₂jme₁ma₂nei'₂ 'nia'₂!

⁵ La₁ jniá₂ në₃, tsá₃ líng₂ jua'₅₄ a₂me'₂ guë₄ quen₅
jniá₂, jua'₅₄ ca₂juig₄ guë₄, lia'₂ con'₂ guë₄ dsa₂ 'éi₂ i₂ŋí₄

lë₃ jme₂can'₅₄ guion₅₄ a₂jmo₂₃ a₂lín₅ dsa₂ i₂chen₄
quián₅ Cristo.

⁶ O₁jñia'₅₄ tsá₃ lin₄ dse₃ 'ñiag₂ jág₁, la₁ tsá₃ 'e₂ lë₅;
la₁ niog₅ bá₄ dsi₃. Ma₂ca₂jme₁jnia₅ bá₄ jniá₂ ca₂le₃jë₃
ja₁con'₂ 'nia'₂.

⁷ ¿O₃ bá₄ lín'₂ 'nia'₂ a₂ca₂'no₃ jniá₂ dso₄ ia₁ ca₂dsióg₃
ca₂jmo₃ meg'₂ a₂ca₂chon'₄ jniá₂ 'nia'₂ jme₁ca₂'ë₃
jniá₂ jág₁ dse₃ a₂lión'₂ 'nia'₂, ia₁ tsá₃ 'lia'₅₄ ca₂can₃
jniá₂?

⁸ Guá'₅ ja₁siá'₂ bá₄ i₂ca₂jme₃'o₅₄, co₂'nió'₄
a₂ca₂can₃ jniá₂ cu₄ quió'₅, ia₁jaun₂ le₃jmó'₂ ta₁
a₂le₃ti₃ ta₁ ja₁con'₂ 'nia'₂.

⁹ Lia'₂ con'₂ jme₁'eng₅₄ quian'₅₄ 'nia'₂, dsón'₂ bá₄
ca₂rë₃'nió'₅ quió₃ le₂jaun₂, la₁ tsá₃ 'e₂ guei₂ ca₂cué₃
jniá₂ 'i₁jan'₂ 'nia'₂. Ia₁ dsa₂ rñ'₅₄ jniog₁ i₂chan₂ Mace-
donia la₂ bá₄ ca₂i₁lein₅₄ juig₂ Corinto në₅, ca₂i₁can₅
a₂tsá₃ cha₂ quió₃ lia'₂ con'₂ jme₁chi₁quian₁₂ jniá₂
jmig₄. Qui₂ca₂jmo₃ bá₄ jniá₂ 'í₁ jaun₂ tsá₃ 'ein₂ 'nia'₂
cán'₁ guei₂ o₄quió₃ jniá₂, jaun₂ caun₂ jmo₅₄ bá₄ jniá₂
'í₁ jaun₂.

¹⁰ Jaun₂, o₄quió'₄ jág₁ tí₅ dsón'₂ quió'₅ Cristo a₂'i₄
dsi₃, juá'₅ jniá₂, 'i₁jan₂ tsá₃ lé₂ jné₃ jua'₅₄ a₂tsá₃ lé₂
juá'₄ jniá₂ con'₂ 'ñio₂ dsi₃ le₂tan₅₄ 'uë₃ Acaya.

¹¹ ¿'E₂ lë₃ juá'₅ jniá₂ le₂në₅, lín'₂ 'nia'₂? ¿O₃ bá₄ ia₁
a₂tsá₃ 'nió₃ jniá₂ 'nia'₂? Ñi₅ bá₄ Diú₄, a₂'nióg₃ bá₄
'nia'₂.

¹² Jaun₂ caun₂ jmo₅₄ bá₄ jniá₂ a₂ma₂guio₃ jmo₂₃,
ia₁jaun₂ jñi₃ jui₅ quió'₅ jui₁lia'₂ i₂i₂nio₄ në₅ a₂'nio₃
dsia₃ jág₁ tá'₅ jmo₂₃ dsí₅ a₂lë₅ rë₂ ta₁ quió'₅, ju₁lia'₂
lë₅ ta₁ quián₂ jnia'₅₄.

¹³ Ia₁ dsa₂ i₂le₂'éi₂ në₃ lín₅ dsa₂ i₂chen₄ i₂jui₁gan₂.
A₂jmo₂₃ ta₁ a₂jñia'₅₄ jme₂gau₂₃, a₂qui₂jmó'₂ a₂jmo₂₃

lín₅ dsa₂ i₂chen₄ quián₅ Cristo.

14 On₃jua'₅₄ a₂dsi₂gó'₃ dsi₅, ia₁ le₂jio₅ 'ŋiog₅ i₂sē₃dse_n₃ qui₂jmoí'₂ a₂jmo₂₃ lín₅ jan₂ ángel i₂jniá'₂ tá₅.

15 'Uig₅₄ jaun₂ ně₃, le₂jaun₂ bá₄ lě₅ ju₁lia'₂ quian'₅₄ dsa₂ i₂jme₂ti₃ ta₁ ne₄ 'éi₂: qui₂jmoí'₂ a₂jmo₂₃ lín₅ lia'₂ lín₅ i₂jme₂ti₃ ta₁ ne₄ a₂dse₃, con'₂ dsi₂ten₅₄. La₁ jē₁ca₂tó'₂ bá₄ dsi₃guéi'₃ con'₂ lě₅ ca₂tīn₂ co₂niog₅ lě₅ jmo₂₃.

'A₂ lia'₂ niog₅ lě₅ uig₅ ca₂ŋág₃ Pa₄ ne₄ ia₁ a₂lín₅ dsa₂ i₂chen₄ quián₅ Cristo

16 Con'₂ siá'₂ ju₁g₂ 'nia'₂: tsá₃ o₁len'₂ 'nia'₂ jua'₅₄ tē₃dsón'₂ líng₅ dsa₂ co₄. La₁ o₁jŋia'₅₄ 'ein₂ guē'₂ jmo₅ dsí₅ a₂líng₅ le₂ně₅, la₁ guei₅₄ jniá'₂ ně₂jag₄ bá₄ a₂líng₅ dsa₂ co₄, ia₁jaun₂ lé₂ dsia₅₄ ca₂la₂ jág₁ tá'₅.

17 Ju₁lia'₂ juá'₅ jniá'₂, on₃jua'₅₄ lia'₂ con'₂ lě₅ 'nio₃ Te₁gui'₅₄, lia'₂ jē₁tē₂'i₅ jan₂ dsa₂ co₄ bá₄ juá'₅ jniá'₂, jmo₅₄ róng₂, co₂'nió'₄ caun₂ bá₄ 'ei₅ dsi₃.

18 Ju₁lia'₂ ju₁n₅ lín₃ i₂chan₂ dsia₅ jág₁ tá'₅ quian'₅₄ cosa a₂cha₂ mi₂güí₃ la₂, ján₃ bá₄ le₂jaun₂ guē'₂, la₂ dsia₅₄ jniá'₂ jág₁ tá'₅.

19 'Uig₅₄ ia₁ a₂ŋag₅₄ ŋi'₅₄ bá₄ 'nia'₂, jaun₂ 'ŋio₂ bá₄ 'au'₂ 'nia'₂ jmo'₂ tió'₃ 'au'₂ quian'₅₄ dsa₂ co₄.

20 Ia₁ jmo'₂ bá₄ 'nia'₂ tió'₃ 'au'₂ quian'₅₄ dsa₂ i₂chi₂quióng₂ jmig₄ tion₅₄-jan₃, dsa₂ i₂guē'₅ ta₁ 'ua'₂ quián'₂ 'nia'₂, dsa₂ i₂jo₅ quián'₂ 'nia'₂, dsa₂ i₂jmo₅ can'₅₄ ne₄ quián'₂ 'nia'₂, dsa₂ i₂qui₂jno₂ quián'₂ 'nia'₂ ně₃.

21 'An₁ lín'₂ 'nia'₂ a₂lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ 'uan₅₄ ia₁ a₂tsá₃ 'ein₂ jnia'₅₄ tiá'₂ dsí₅ jmo₃ le₂ně₅ ja₁con'₂ 'nia'₂. 'An₁

le₃jéin₄ jniá₂ o₂guí'₃ bá₄ ia₁ a₂juá'₅ a₂líng₅ dsa₂ 'uan₅₄.

La₁ chi₂jua'₂ tiá'₂ bá₄ guë'₂ dsí'₅ i₂sián'₂ dsia₃ jág₁ tá'₅, ján₃ bá₄ tiá' dsi₃ jniá'₂ jmo₅₄ le₂jaun₂. (La₁ juá'₅ jniá'₂ lia'₂ ja₁juá'₂ jan₂ dsa₂ co₄.)

22 ¿'E₂? ¿Jmá'₃ dsa₂ 'éi'₂ bá₄ i₂tin₂ dsia₃ jág₁ jmei₅ hebreo? Já₃ bá₄ tin₂ jniá'₂ táng₃. ¿Jmá'₃ dsa₂ 'éi'₂ bá₄ lín₅ dsa₂ israelitas? Já₃ bá₄ 'éi'₂ guë'₂ jniá'₂ ján₃. ¿'E₂? ¿Jmá'₃ lia'₂ dsa₂ 'éi'₂ bá₄ lín₅ tsi₁jon₂ Abraham? Já₃ bá₄ 'éi'₂ guë'₂ lín₅ jniá'₂.

23 ¿Jmá'₃ dsa₂ 'éi'₂ lín₅ dsa₂ i₂jme₂ti₃ ja₁con₂ Cristo? Tson₂ bá₄ guë'₄ lín₅ jniá'₂, ia₁ 'ñio₅ lín₃ guë'₄ ma₂guio₃ jme₂ti₅₄ ja₁con₂ Cristo lia'₂ con₂ guë'₄ dsa₂ 'éi'₂. (A₂lë₁juá'₅ bá₄ jniá'₂, lia'₂ lë₁të₂'i₅ dsa₂ 'ná₅.) Ia₁ tson₂ lín₃ guë'₂ ma₂guio₃ jmo₂₃ ta₁ jme₂ti₅₄; ia₁ 'lióng₂ guë'₄ 'mi₅ ma₂qui₂ma₂can₃ jniá'₂ lia'₂ con₂ guë'₄ dsa₂ 'éi'₂; ma₂qui₂ma₂'ú₃ 'lióng₂ lín₃ ráun₂ né'₃ 'má₃ nê₃; 'lióng₂ ráun₂ ma₂i₂ñíg₂ jnia'₅₄ mei'₂ tsá₃ ma₂jong₃.

24 Con₂ 'ñiá'₂ ráun₂ ma₂ca₂bóg₂ dsa₂ judíos jmá'₃ guióg₂-guia₃-né₂ ráun₂ lia'₂ co₂ráun₂.*

25 'Nag'₂ ráun₂ guë'₂ ma₂bóg₂ dsa₂ quian'₅₄ ni₁'ma₂; co₂ráun₂ guë'₂ ca₂cuë'₃ cang₄ tioen'₅₄. 'Nag'₂ ráun₂ guë'₂ ne₄ jmi₁ñí'₄ ca₂i₃ñíg₂ ca₂'en₃ ni₁barco a₂jme₁'eng₅₄. Co₂ráun₂ guë'₂ ca₂ñig₅ co₂jmi₁g₄ co₂nei₅ dsi₂jo₂ jmi₁ñí'₄ nê₃.

26 'Lióng₂ ráun₂ dsi₂jui₅ ja₁ma₂qui₂i₁ñi₃, ma₂ca₂i₃ñíg₂ a₂go'₂ ia₁ te₁'i₁ cuá₃, a₂go'₂ ia₁ a₂chan₂ dsa₂ 'ang₂, a₂go'₂ rë'₂ a₂jo₅₄ dsa₂ go₃, a₂go'₂ jo₅₄ dsi₂nau₂, a₂go'₂ rë'₂ 'eng₅₄ ciudad, a₂go'₂ jë₁ma₂ñig₅ má'₂ ja₁co₂'ñiog₅, a₂go'₂ jë₁ma₂ñig₅ ne₄ jmi₁ñí'₄,

* 11:24 lit. "jmá'₃ të₂láu₃ ráun₂ tsá₃ tí₅ caun₂, lia'₂ co₂ráun₂."

a₂go'₂ rē'₂ quian'₅₄ dsa₂ i₂ju₁i₁gan₂ i₂jmo'₅ lín'₅ rin'₅₄
jniog₄,

²⁷ jë'₄ ta₁ 'ua'₂ lin₃, jë'₄ ma₂ca₂'ú₃ lin₃, jë'₄ jme₁tsá₃
güing₂₃, jë'₄ i₁cón₅ rë₂quein₂ dsi₃, jë'₄ jme₁'in₂ a₂tsá₃
cha₂ a₂guë'₅₄, jë'₄ jein₂ güig₂, jë'₄ a₂tsá₃ 'e₂ cha₂ qui'₄
në₃.

²⁸ Cha₂ guë'₄ caun₂ siá'₂ táng₃ a₂chang₂ ca₂le₃jë'₃
jmig₄ a₂'i₅ dsi₃ o₄quió'₄ ca₂le₃jë'₃ guá'₅.

²⁹ ¿'Ein₂ 'éi₂ i₂'uan₅₄, jniá₂ guë'₂ tsá₃ 'uang₅₄? ¿'Ein₂
'éi₂ i₂ca₂tán'₂ dso₄ a₂'uin₄ i₂sián'₂, jniá₂ guë'₂ tsá₃ 'e₂
i₂mé'₂ dsi₃?

³⁰ Në₁jua'₂ ca₂tíng₂ dsia₅₄ jág₁ tá'₅, jaun₂ dsia₅₄
jniá₂ jág₁ tá'₅ të₂le₃ ne₄ ca₂le₃jë'₃ a₂cuë'₅ léi₄ a₂líng₅
jan₂ dsa₂ 'uan₅₄.

³¹ Diú₄ Jmei₂ Jesucristo Te₁gui'₅₄ quián₂ jniog₄ bá₄
i₂ca₂tín₂ jme₂juin'₂ dsa₂ co₂tan₅₄, 'éi₂ bá₄ η₅ a₂dsau₅
bá₄ jág₁ quió₃.

³² Lia'₂ con'₂ jme₁'eng₅₄ juig₂ Damasco, i₂lín'₅
dsi₄má'₂ ja₁jaun₂ i₂jme₁jme₂ti₃ ne₄ Rag₅₄ Aretas,
ca₂jmo₃ 'éi'₃ a₂ca₂jmo₃ dsa₂ 'í₁ o₄ju₁i₅ ia₁ jme₁tsáun'₂
jme₁dsi₃tió₃ né'₃ 'má₃.

³³ La₁ ju₁i₅ siá'₂ bá₄ ca₂sió₂ rin'₅₄ jniog₄, 'eng₅₄
'ηi₃ó₃ tsi₁mi'₂ ca₂sió₂ të₂'ua₁ ju₁i₅ dso'₂ ni₁'ia'₂ a₂rë₂juí₄
le₃lág'₃ juig₂; le₂në₅ bá₄ ca₂lóng₂ o₄gú₃ 'éi₂.†

12

Jui₁lia'₂ a₂ma₂ca₂jme₃jnia₅ Te₁gui'₅₄

¹ Tion₅₄ caun₂ dsia₅₄ jniá₂ jág₁ tá'₅. Jui₁'e₂ guë'₃
tsá₃ ta₁ jmo₃, caun₂ juá'₄ jniá₂ ju₁lia'₂ a₂ca₂jéin₃ jniá₂
a₂ma₂jág₃, jui₁lia'₂ a₂ma₂ca₂jme₃jnia₅ Te₁gui'₅₄ në₃.

† 11:33 'Nio'₂ ja₁ton₅ Hechos 9:25.

2 Cuíng₅ jan₂ dsa₂ i₂'ei₅ caun₂ jág₁ quiaín'₅₄ Cristo, ma₂guia₃-quén₂ ŋi₂ ca₂uíg₂ jui₅ guei'₅₄ ca₂tě₂ ja₁guá₄ Diú₄. * (A₂jaun₂ bá₄ tsá₃ guion₄ jniá₂ jua'₅₄ a₂ŋe₄ lia'₂ jma₃quian'₅₄ ni₁ŋi₁₂, o₃ jmá'₃ jme₂dsí₂ quió'₅ 'e₂. La₁ jŋia'₅₄ lia'₂ 'ŋiog₅ bá₄ Diú₄ ŋi₅.)

3 La₁ guion₄ jniá₂, chan₂ jan₂, (jŋia'₅₄ lia'₂ a₂jaun₂ bá₄ tsá₃ guion₄ jniá₂ chi₂jua'₂ ca₂ŋei₅₄ chi₁dsáin₃, o₃ jmá'₃ jme₂dsí₂ quió'₅ 'e₂ ca₂dsióg'₃ ja₁jaun₂. Jŋia'₅₄ lia'₂ 'ŋiog₅ bá₄ Diú₄ ŋi₅);

4 jan₂ i₂ca₂ron'₂ ca₂tě₂ Ja₁jlá'₁† ja₁ca₂nág₂ jág₁ a₂tsá₃ lé₂ le₃jmog'₅₄ on₃ guě₄ 'i₄ 'éi'₃ dsia₃ dsa₂ mi₂güí₃.

5 O₄quió'₄ jan₂ dsa₂ le₂'éi₂ bá₄ lé₂ dsia₅₄ jniá₂ jág₁ tá'₅, on₃jua'₅₄ o₄quió₃ 'ŋió₃ jmo₂₃ táng'₅, jŋia'₅₄ lia'₂ o₄quió'₄ a₂'uan₅₄ bá₄ jniá₂.

6 O₁jŋia'₅₄ la₂ 'nio₃ jniá₂ dsia₅₄ jág₁ tá'₅, on₃jua'₅₄ dsa₂ co₄ lín₅ jniá₂, ia₁ jág₁ tí₅ dsón'₂ bá₄ a₂juá'₅ jniá₂. La₁ cáun₄ bá₄ dsí₃ tsá₃ jmo₅₄ le₂jaun₂, ia₁jaun₂ tsá₃ le₃lín₂ dsa₂ jua'₅₄ jniá₂ líng₅ ŋag₅₄ guě₄ lia'₂ con'₂ niog₅ a₂ma₂nág₂ a₂qui₂ma₂tě₂ ne₄ dsa₂ a₂jmo₅ jniá₂ 'e₂ jmo₂₃.

7 Jág₁ a₂ca₂rě₃jniá₂ jaun₂ lě₅ caun₂ jág₁ jlá'₁ jmá'₅ a₂lé₂ le₃jme₁jmo₅₄ jniá₂ róng₂ jua'₅₄ mei'₂ guě₃ le₂jaun₂. La₁ ca₂jéin₃ uig₅ ně₂jag₄ bá₄ a₂i₃'i'₅₄ ni₁taun₅ ca₂lě₃ ni₁ŋi₃, co₂'nió'₄ i₂chen₄ quián₅ i₂sě₃dsen₃ bá₄ caun₂ qui₂bóg₂, ia₁jaun₂ tsá₃ jmo₅₄ jniá₂ róng₂ i₁juin₅₄ ŋag₅₄.

8 'Ni₅ ráun₂ ma₂ca₂chi₁len'₄ jniá₂ Te₁gui'₅₄ a₂jme₃'lió₂ jŋiá'₄ jmi₁uig₅ a₂quian₅₄.

* 12:2 lit. “ca₂tě₂ guei'₅₄ i₂juíg₃ jě₁ca₂tě₂ 'nag'₂.” † 12:4 griego: paradeiso (Paraíso).

9 La₁ ca₂juá'₂ Te₁gui'₅₄ tság₅ jniá'₂: “Tió'₅ bá₄ a₂'ua₁ dsi₃ ja₁con'₂ 'ne₂, ia₁ rē₂'nja₅ jui₅bí₂ quió'₃ jui₁lia'₂ jme₁'uan₅₄ dsa₂.” Jaun₂ 'io'₂ jéin₅ bá₄ ia₁ a₂'uang₅₄, ia₁jaun₂ le₂jniá'₂ jui₅bí₂ quió'₅ Cristo le₃ja₁con₂jniá'₂.

10 Jaun₂ tē₅ bá₄ dsi₃ a₂'uang₅₄ quian'₅₄ ca₂le₃jě₃ a₂dsi₂ñíg₂: a₂juá'₂ dsa₂ uig₅, quian'₅₄ guě₄ ca₂le₃jě₃ a₂chang₂, cha₂ a₂qui₂tsá₃ tín'₂ quió'₃. A₂chang₂ a₂co₂'ein₅ dsa₂, ca₂le₃jě₃ guě₄ o₂i₁ dsi₅ a₂dsi₂ñíg₂ o₄quió'₄ Cristo. Ia₁ jui₁lia'₂ jme₁'uang₅₄, tē₂le₃ 'uan'₂ bá₄ jniá'₂ le₃ja₁con₂ Diú₄.

'Nio₅ lin₃ 'i₅ dsi₅ Pa₄ o₄quió'₄ guá'₅ chan₂ juig₂ Cor-into

11 Ma₂nē₂dsia₃ lia'₂ ja₁dsia₅ jan₂ dsa₂ co₄, ia₁ ma₂nē₂'ing₃ dse₃ 'ñió₃, la₁ guion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ chi₂quiong'₅₄ jmig₄. Ia₁ 'nia'₂ bá₄ jme₁ca₂tíng'₂ jme₁'ág'₄ dse₃ jniá'₂, ia₁ tsá₃ 'e₂ me'₂ quen₅ jniá'₂ lia'₂ con'₂ guě₄ dsa₂ i₂chen₄ 'éi₂ i₂ñí₄ lē₃ jme₂can'₅₄ guion₅, jui₁'e₂ guě₃ tsá₃ 'e₂ quen₅ jniá'₂.

12 Dsón'₂ bá₄ ma₂ca₂rē₃jniá'₂ léi₄ a₂líng₅ dsa₂ i₂chen₄ quián₅ Cristo jē₄ quián'₂ 'nia'₂, jē₄ ca₂le₃jě₃ a₂juin'₂ dsi₃: léi₄ a₂dsi₂gó'₃ dsi₅, quian'₅₄ jui₅bí₂ jlá'₁ nē₃.

13 Tsá₃ sion₅ ma₂jñi₄ jniá'₂ 'nia'₂ lia'₂ con'₂ guě₄ guá'₅ sián'₂, njia'₅₄ lia'₂ jniá'₂ 'ñió₃ tsá₃ 'e₂ guei₂ ma₂ca₂cuě₃ jniá'₂ 'nia'₂. ¡'Én₃ 'nia'₂ dso₄ quió₃ chi₂jua'₂ tsá₃ dse₃ ca₂jmo₃ jniá'₂ ja₁con'₂ 'nia'₂!

14 Ma₂chang₂ bá₄ co₂jñiag₅₄ a₂dsióg₄ i₁jíng₁₂ 'nia'₂ jē₁ca₂tē₂ 'nag'₂ ráun₂, jaun₂ tsá₃ lē₅ jua'₅₄ a₂i₁cuě₃ 'nia'₂ guei₂. Ia₁ tsá₃ ta₁ jaun₂ ñi₅ jniá'₂ jua'₅₄ a₂'ín₅ dsi₃ a₂cha₂ quián'₂ 'nia'₂; guion'₅₄ bá₄ 'nia'₂ 'nió₃ jniá'₂. Ia₁ guion₅₄ bá₄ jui₁lia'₂ chog₅₄-jmei₂

chi'₂ ca₂tín₂ 'no₃ cu₄ a₂qui₂dsi₃ñí₂ quiain'₅₄ chi'₂-
guein₂ quiáin₅, jaun₂ on₃jua'₅₄ rè'₂ chi'₂ ca₂tín₂ 'no₃
a₂dsi₃ñí₂ quiain'₅₄ chog₅₄-jmei₂.

15 Jaun₂ jniá₂ ně₃, 'ñio₂ bá₄ dsi₃ qui'₁éng₄ a₂cha₂
quió₃, ton'₂ 'ñio₂ bá₄ dsi₃ jme₁dsiang₅ dsi₃ o₄quió'₄
jme₂dsi₂ quián'₂ 'nia'₂. Chi₂jua'₂ jaun₂, ia₁ tē₂le₃ lě₅
guě₄ 'nió₃ jniá₂ 'nia'₂, ¿a₁tē₂le₃ me'₂ bá₄ 'nió'₃ 'nia'₂
jniá₂ jaun₂ ně₃?

16 Jui'₁e₂ guě₃ dsau₅ a₂tsá₃ 'e₂ guei₂ ca₂cuě₃ jniá₂
'nia'₂, la₁ 'ñio₄ bá₄ jniá₂, juá'₂ 'nia'₂, a₂ca₂jón₃ jniá₂
'nia'₂ quian'₅₄ mai₅₄ quió₃.

17 ¿O₃ bá₄ lín'₂ 'nia'₂ a₂'lig'₅₄ ca₂lág₃ jniá₂ quian'₅₄
dsa₂ i₂ca₂tsíng₂ ne'₅₄ 'nia'₂?

18 Ca₂mi₃ bá₄ jniá₂ ne₄ Tito a₂jmo₃ dse₃ dsí₅
a₂ca₂ñei₅₄ ja₁con'₂ 'nia'₂, ton'₂ ca₂tsín₂ jniá₂ ján₃ jan₂
rín'₅₄ jniog₄ i₂quiain'₅₄. Jaun₂, ¿O₃ bá₄ ca₂jme₃gau₅
'éi₂? ¿O₃ bá₄ tsá₃ 'én'₂ 'e₂ 'nia'₂ a₂ma₂ja₂náu₅ jnia'₅₄
co₂dsia₅ quiain'₅₄, jmo₂ ta₁ co₂rē₂ quiain'₅₄, ton'₂
jan₂ bá₄ Jme₂dsi₂ i₂quiong'₅₄ táng₃?

19 'An₁ mei'₂ tsá₃ caun₂ lín'₂ bá₄ guě₄ 'nia'₂ a₂jnja'₅₄
con'₂ 'niog₂ jnia'₅₄ lion₄ guio₅₄ ne'₅₄ 'nia'₂. La₁ jág₅
bá₄ Diú₄ tsá₃ le₂jaun₂ dsi₂jiog₅ dsi₅ jnia'₅₄. Jág₁ tí₅
bá₄ chei₂ jnia'₅₄ 'nia'₂ ne₄ Cristo. La₁ jē₄ ca₂le₃jě₃
a₂ně₅ a₂dse₃ ia₁jaun₂ qui₃dsi₂cón'₃ 'nia'₂ tē₂le₃ quió'₅
jme₂dsi₂, 'nia'₂ rín'₅₄ jniog₄ i₂'nióg₃ guě₄ lín₃.

20 Ia₁ gó₅ jniá₂ con'₂ tsá₃ ñó₅ ně₁jua'₂ tsá₃ dse₃
tion'₅₄ 'nia'₂ lia'₂ con'₂ lě₅ 'nio₃ jniá₂, jē₁ma₂ca₂dsióg₃,
ján₃ bá₄ le₂jaun₂ ně₁jua'₂ tsá₃ ca₂jein'₂ 'nia'₂ jniá₂
lia'₂ con'₂ 'niog'₂ 'nia'₂ guě'₂ táng₃. Ia₁ gó₅ jniá₂
ně₁jua'₂ tion'₅₄ 'nia'₂ a₂tsá₃ jen'₂ 'nia'₂ quian'₅₄ ríng'₂;
ně₁jua'₂ tion'₅₄ 'nia'₂ uig₅ 'au'₂ jing'₅₄ ríng'₂; ně₁jua'₂

ca₂rĕ₃'né'₂ 'nia'₂ co₂tiá'₂; nĕ₁jua'₂ 'ua'₂ 'au'₂ 'nia'₂
tiong'₅₄; nĕ₁jua'₂ qui₂tsín'₂ 'nia'₂ 'lig'₅₄ ríng'₂; nĕ₁jua'₂
qui₂chi₂'ín'₅ 'nia'₂ ríng'₂; nĕ₁jua'₂ chan₂ i₂qui₂jmo₅
rón₂; nĕ₁jua'₂ tion'₅₄ 'nia'₂ mĭ'₅₄.

21 Ján₃ bá₄ gó₅ jniá'₂ nĕ₁jua'₂ ca₂jmo₃
Diú₄ a₂tĕ₂tsin'₅₄ jniá'₂ o₂guí'₃ o₄quián'₂ 'nia'₂
jĕ₁ma₂dsióg₃; go'₂ le₃jiá'₃ tiá'₃ qui'₂ dsi₃ 'o'₅₄ o₄quió'₄
i₂ma₂qui₂ma₂náu₂ dso₄ le₂jniá'₅, ton'₂ tsá'₃ 'e'₂
ma₂ca₂dsi₃quén'₅ dsí'₅ o₄quió'₄ a₂'lig'₅₄ a₂jmo₅-
dsáu₅; a₂nió'₅ jág₁ quian'₅₄ dsa₂ i₂tsá'₃ lín'₅ dsi₂i₂gu₂;
ca₂le₃jĕ₃ guĕ'₄ a₂'lig'₅₄ o₂guí'₃ a₂qui₂ma₂jmo₃.

13

'Ág'₅ Pa₄ jág₁ ton'₂ 'ĕ₂ guĕ'₄ jág₁ tĕ₃jniá'₅

1 A₂dsióg₅ 'nag'₂ ráun₂ a₂i₁jĭn₁₂ 'nia'₂ la₂. “Ca₂le₃jĕ₃
'e₂ niog₅ lé₂ jióg'₂ 'í₁ tĕ₂le₃ quian'₅₄ on₃-ún₂ dsa₂
i₂jáng'₃ jág₁ dsau₅.”*

2 Ma₂ca₂'ĕ₃ jniá'₂ jág₁ tĕ₃jniá'₅ ne₄ dsa₂ i₂jme₁tián'₄
'no₅ dso₄ le₂jniá'₅, ton'₂ ne₄ ca₂le₃jĭn₃ i₂sián'₂ nĕ₃,
ján₃ bá₄ 'ĕ₅ jniá'₂ jág₁ a₂'eng₅₄ uíng₂ ja₁con'₂ 'nia'₂,
ju₁lia'₂ ca₂jmo₃ jniá'₂ lia'₂ con'₂ ŋeg₅₄ jĕ₁ca₂tĕ₂ tin₃
ráun₂ a₂i₁jĭng₁₂ 'nia'₂: nĕ₁jua'₂ con'₂ siá'₂ ca₂dsióg₃
jniá'₂ a₂i₁jĭng₁₂ 'nia'₂, jaun₂ tsá'₃ ma₃jmo₅₄ jniá'₂ ŋéi₂
dsi₃ nĕ₁jua'₂ chan₂ guĕ'₄ i₂tsá'₃ ma₂dsi₂quén'₄ dsí'₅.

3 Le₂jaun₂ jmo₅₄ jniá'₂ chi₂jua'₂ a₂jaun₂ 'niog'₂
'nia'₂ a₂jáng'₄ jniá'₂ léi₄, a₂dsón'₂ bá₄ juá'₂ Cristo tsí'₅
'nia'₂ quian'₅₄ jág₁ a₂quian₄ jniá'₂. Tsá'₃ jua'₅₄ a₂lĭn₅
'uain₅₄ ja₁con'₂ 'nia'₂; 'nió'₄ tĕ₂le₃ jme₂jnia₅ bá₄ 'éi₂
a₂'io₂₃ ju₁i₅bí₂ jĕ₄ quián'₂ 'nia'₂.

* 13:1 Deuteronomio 19:15.

4 Dsón'₂ bá₄ jaun₂ ca₂tion₃ cróg₄ dsa₂ nē₂jag₄ bá₄ a₂lín₅ jan₂ dsa₂ 'uan₅₄, la₁ rē₂ně₃ ně₃ chain₂ tē₂le₃ quian'₅₄ jui₅bí₂ quió'₅ Diú₄. Le₂ně₅ bá₄ jui₁lia'₂ jnia'₅₄ táng₃, quian₄ jui₅ jaun₂ a₂jmo₂ jnia'₅₄ 'uan₅₄ o₄quió'₄ 'éi₂, le₂jaun₂ bá₄ le₃chong₂ guē'₂ jnia'₅₄ ja₁con'₂ 'nia'₂ quian'₅₄ jui₅bí₂ quió'₅ Diú₄.

5 Te₁li₁ 'nia'₂ ja₁con'₂ guiong'₅₄ chi₂jua'₂ dsón'₂ tión'₂ 'nia'₂ jui₅ quió'₅ Te₁gui'₅₄. Quion₂ de'₂ 'nia'₂ caun₂ 'í₁ le₃ja₁con'₂ 'nia'₂ guiong'₅₄. ¿Tsa₁ len'₄ 'nia'₂, a₂'en₅₄ bá₄ Jesucristo ja₁con'₂ 'nia'₂, jaun₂ bá₄ nē₁jua'₂ tsá₃ tē₁tsin'₅₄ 'nia'₂ 'lig'₅₄ nē₁ma₂ca₂quion'₂ 'nia'₂ 'í₁ jaun₂?

6 La₁ 'ín₂ dsi₃ jniá₂ le₃len'₄ 'nia'₂ a₂tsá₃ le₂jaun₂ lág₅ jnia'₅₄ jua'₅₄ a₂tsá₃ dse₃ tē₃tsag'₅₄ jnia'₅₄ nē₁ma₂ca₂quion'₂ 'nia'₂ 'í₁, jua'₅₄ a₂tsá₃ dsau₅ a₂lág₅ jnia'₅₄ dsa₂ i₂chen₄ quián₅ Te₁gui'₅₄.

7 Qui₂mi₂ jnia'₅₄ chi₂len'₄ Diú₄ o₄quián'₂ 'nia'₂ ia₁jaun₂ tsá₃ ma₃jmo₄-dsá_u'₄ 'nia'₂ a₂'lig'₅₄. On₃jua'₅₄ ia₁jaun₂ tē₃tsag'₅₄ jnia'₅₄ dse₃, tē₂le₃ ia₁jaun₂ jmó'₂ 'nia'₂ a₂dse₃, jui₁e₂ guē₃ chan₂ i₂lín₂ a₂tsá₃ dse₃ tē₃tsag'₅₄ jnia'₅₄.

8 Ia₁ tsá₃ lé₂ ná_u₂ jnia'₅₄ quein₅ ja₁con₂ jág₁ tí₅, tē₂le₃ tióng₂ bá₄ jnia'₅₄ quian'₅₄ jág₁ tí₅.

9 Jaun₂ tē₂le₃ 'io'₂ bá₄ jmo₂ jnia'₅₄ jme₁lág₄ jnia'₅₄ dsa₂ 'uan₅₄, 'nia'₂ guē'₂ lín'₅ dsa₂ 'uan'₂. A₂jaun₂ caun₂ chi₂len'₄ bá₄ jnia'₅₄ Diú₄ ia₁jaun₂ len'₂ 'nia'₂ co₂ŋei'₅₄.

10 Jaun₂ lē₃, jmo₂₃ si₂ carta la₂ tsíng₂ ne'₅₄ 'nia'₂ tē₁lia'₂ 'eng₅₄ uíng₂, ia₁jaun₂ tsá₃ 'nió'₅ jua'₅₄ a₂jmo₅₄ jniá₂ tsau₂ dsi₃ jē₁ma₂dsióg₃, lia'₂ con'₂ lē₅ ta₁ a₂lín₅ a₂ca₂cuē₃ Te₁gui'₅₄, ia₁jaun₂ tē₂le₃ lei₂ bá₄ jme₂dsí₂

quián'₂ 'nia'₂, on₃jua'₅₄ tēle₃ qui₃jě'₂.

11 Nē₃ ně₃, rin'₅₄ jniog₄, caun₂ juī₁le₂chan'₂ bá₄ 'nia'₂ dse₃ qui₂jmo'₂ 'nia'₂ 'io'₂. Jmog'₅₄ 'nia'₂ 'au'₂ o₄quió'₄ jme₂dsí₂ quián'₂ 'nia'₂ ně₃; juī₁chan'₂ bá₄ 'nia'₂ rē₂ a₂ei₅ caun₂ jág₁ quian'₅₄ ríng'₂. Jaun₂ Diú₄ i₂jmo₅ 'ei₅ tei₄ i₂nio₃ 'nia'₂, 'éi₂ bá₄ jme₃quiong'₅₄ 'nia'₂ ca₂le₃jě₃ jmig₄.

12 Cuīn₅₄ 'nia'₂ Diú₄ ríng'₂ le₂jang'₂ le₂jang'₂ a₂qui₁chén'₁† 'nia'₂ quió'₅ ríng'₂ a₂lě₅ léi₄ a₂ma₂ei₅ caun₂ jág₁ a₂le₁jě₃ 'au'₂ quian'₅₄ ríng'₂.

13 Ca₂le₃jín₃ bá₄ rin'₅₄ jniog₄‡ ja₁lá₃ dsiáin'₂ jág₁ a₂cuīn₂₃ Diú₄ 'nia'₂.

14 Jaun₂ juī₁jme₂gu'₅₄ bá₄ Te₁gui'₅₄ Jesucristo; juī₁le₂jniá₂ jě₄ quián'₂ 'nia'₂ a₂nio₃ Diú₄ 'nia'₂; juī₁ei₅ caun₂ jág₁ jin'₄ 'nia'₂ quian'₅₄ Jme₂dsí₂ Jnió₅. A₂méi₃. Co₂nē₅.

† 13:12 Caun₂ tag₄ a₂jme₁chí'₄ lia'₂ con'₂ jme₁ca₂jmo₃ Pa₄ si₂ la₂.

‡ 13:13 lit. “dsa₂ jnió₅.”

Jag₁ 'mí₂ a₂ma₂li'₅₄ quian'₅₄ Diu₄
New Testament in Chinantec, Tepetotutla
(MX:cnt:Chinantec, Tepetotutla)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Tepetotutla

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Tepetotutla [cnt], Mexico

Copyright Information

© 1994, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Tepetotutla

© 1994, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

5c52af9e-3086-5d57-9b7e-2e495fea8899